Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/1021

11.5.2026.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2026/1021

(2026. gada 29. aprīlis)

par korupcijas apkarošanu, ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2003/568/TI un Konvenciju par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2017/1371

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 82. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 83. panta 1. un 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Korupcija aizvien ir nozīmīga Savienības līmeņa problēma, kas apdraud sabiedrības stabilitāti un drošību, tostarp, veicinot organizēto un citu smagu noziedzību. Korupcija grauj demokrātiskās institūcijas un vispārējās vērtības, kas ir Savienības dibināšanas pamatā, jo īpaši tiesiskumu, demokrātiju, vienlīdzību un pamattiesību aizsardzību. Tā apdraud mūsu ekonomikas attīstību, labklājību, ilgtspēju un iekļautību. Korupcijas apkarošana ir būtiska demokrātijas kvalitātes stiprināšanai un pilnīgai tiesiskuma īstenošanai. Lai efektīvi novērstu un apkarotu korupciju, ir nepieciešama visaptveroša daudznozaru pieeja. Šīs direktīvas mērķis ir apkarot korupciju, izmantojot krimināltiesības, un radīt iespējas labākai pārrobežu sadarbībai starp kompetentajām iestādēm.

(2) Padomes Pamatlēmums 2003/568/TI ([4]) nosaka prasības par kriminālatbildības noteikšanu attiecībā uz korupciju privātajā sektorā. Konvencija, kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. panta 2. punkta c) apakšpunktu par cīņu pret korupciju, kurā iejauktas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas ([5]) (“Konvencija par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas”) attiecas uz konkrētiem korupcijas gadījumiem, kuros iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai dalībvalstu amatpersonas kopumā. Tomēr minētie instrumenti nav pietiekami visaptveroši un pašlaik dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga pieeja krimināltatbildības noteikšanai par korupciju, un tas kavē saskaņotu un efektīvu reakciju visā Savienībā. Ir parādījušās arī izpildes nepilnības un šķēršļi sadarbībai starp kompetentajām iestādēm dažādās dalībvalstīs. Šīs direktīvas mērķis ir grozīt un paplašināt minēto instrumentu noteikumus. Ņemot vērā to, ka ieviešamie grozījumi ir nozīmīgi gan skaita ziņā, gan pēc būtības, lielākas skaidrības labad attiecībā uz dalībvalstīm, kam šī direktīva ir saistoša, būtu pilnībā jāaizstāj abi instrumenti.

([1]) OV C, C/2024/886, 6.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/886/oj.
([2]) OV C, C/2024/1048, 9.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1048/oj.
([3]) Eiropas Parlamenta 2026. gada 26. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2026. gada 21. aprīļa lēmums.
([4]) Padomes Pamatlēmums 2003/568/TI (2003. gada 22. jūlijs) par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā (OV L 192, 31.7.2003., 54. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2003/568/oj).
([5]) Konvencija, kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. panta 2. punkta c) apakšpunktu par cīņu pret korupciju, kurā iejauktas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas (OV C 195, 25.6.1997., 2. lpp.).

(3) Esošais tiesiskais regulējums būtu jāatjaunina un jānostiprina, lai atvieglotu efektīvu cīņu pret korupciju visā Savienībā. Šīs direktīvas mērķis ir noteikt kriminālatbildību par korupcijas nodarījumiem, ja tie veikti ar nodomu. Nodomu un zināšanu var izsecināt no objektīviem un faktiskiem apstākļiem. Tā kā šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi, dalībvalstis joprojām var brīvi pieņemt vai saglabāt stingrākus noteikumus attiecībā uz korupcijas nodarījumiem. Šīs direktīvas pamatā ir esošais tiesiskais regulējums, un tā nebūtu jāinterpretē kā tāda, kuras mērķis ir vājināt pašreizējos valsts pretkorupcijas noteikumus.

(4) Korupcija ir transnacionāla parādība, kas ietekmē visas sabiedrības un ekonomikas. Pasākumos, kas pieņemti valsts vai Savienības līmenī, būtu jāatzīst minētā starptautiskā dimensija. Tāpēc Savienības darbībā būtu jāņem vērā Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas (*GRECO*), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja (*UNODC*) darbs.

(5) Korupcijai ir dažādas izpausmes, tāpēc ir vajadzīga starp dalībvalstīm koordinēta un saskaņota pieeja, lai efektīvi vērstos pret korupcijas pamatcēloņiem un sekām. Lai efektīvi apkarotu korupciju, ir nepieciešami gan preventīvi, gan represīvi mehānismi. Cīņā pret korupciju dalībvalstis tiek mudinātas īstenot plašu novēršanas, likumdošanas un sadarbības pasākumu klāstu. Tā kā korupcija, pirmkārt un galvenokārt, ir noziedzīgs nodarījums un konkrēti korupcijas nodarījumi un ar korupciju saistīti nodarījumi ir definēti valsts un starptautiskajos tiesību aktos, nepietiekama godprātība, neatklāti interešu konflikti vai nopietni godprātības noteikumu pārkāpumi, ja tiem netiek pievērsta uzmanība, var novest pie korupcijas nodarījumiem. Korupcijas novēršana mazina krimināltiesiskās represijas nepieciešamību un lielā mērā atvieglo sabiedrības uzticības veicināšanu un publisku amatpersonu rīcības pārvaldību. Efektīvām pretkorupcijas pieejām visās dalībvalstīs būtu jābalstās uz pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot pārredzamību un godprātību, tostarp, regulējot tādas jomas kā interešu konflikts, lobēšana un virpuļdurvju efekts. Publiskām struktūrām būtu jātiecas sasniegt augstākos godprātības, pārredzamības un brīvības no neatļautas ietekmēšanas standartus, kas ir svarīgs aspekts korupcijas apkarošanā plašākā nozīmē. Publiskais dienests, kurā strādā personas, kam ir augsta līmeņa prasmes un godprātība, ir viens no tādu lietderīgi, pārredzami un efektīvi funkcionējošu dalībvalstu pamatpīlāriem, kuru mērķis ir efektīvi izskaust korupciju. Nodrošināt šādu personālu varētu palīdzēt tas, ka publisku amatpersonu darbā pieņemšanā un paaugstināšanā amatā tiek uzlabota pārredzamība, efektivitāte un objektīvu kritēriju izmantošana. Tā kā korupcijas novēršanā un atklāšanā būtiska loma ir arī privātajam sektoram, dalībvalstis var veicināt stabilu un efektīvu atbilstības mehānismu izstrādi un īstenošanu privātos uzņēmumos. Lai nodrošinātu vienotu pieeju attiecībā uz šādu atbilstības mehānismu efektivitāti, kuri varētu ietvert riska karti, rīcības kodeksu, trešo personu veiktu izvērtēšanu un iekšējo kontroli un revīziju, dalībvalstis var sadarboties kopīgu pamatnostādņu izstrādāšanā.

(6) Šajā direktīvā ir pilnībā ievēroti visi attiecīgie valstu konstitūciju, konstitucionālo principu un tiesību aktu noteikumi, tomēr tiek uzsvērts, ka personu, jo īpaši personu, kas ieņem publisku amatu, nepamatota aizsardzība pret saukšanu pie atbildības par korupcijas nodarījumiem varētu apdraudēt sabiedrības uzticēšanos tā, ka tas nav saderīgi ar šīs direktīvas mērķiem.

(7) Neskarot dalībvalstu institucionālo un administratīvo autonomiju, dalībvalstīm vajadzētu būt struktūrām vai organizācijas struktūrvienībām, kuru uzdevums ir korupcijas novēršana un apkarošana. Dalībvalstīm nav pienākuma saskaņā ar šo direktīvu izveidot jaunas struktūras vai organizācijas struktūrvienības, piemēram, specializētas tiesas, un tās var nolemt uzdot vienai un tai pašai struktūrai vai organizācijas struktūrvienībai veikt gan preventīvas, gan represīvas funkcijas, kā arī uzdevumus, kas saistīti ar citiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, organizēto noziedzību. Saskaņā ar dalībvalstu autonomijas principu šādām struktūrām vai struktūrvienībām nav obligāti jābūt centrālām struktūrām vai organizācijas struktūrvienībām. Pilnībā ievērojot dalībvalstu institucionālo un administratīvo autonomiju un ja šādām pretkorupcijas struktūrām ir pilnvaras pieņemt lēmumus par lietām, par kurām tās ir informētas vai kuras tās ir pašas atklājušas, vai sniegt jebkādus ieteikumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, tām būtu jādarbojas bez nepamatotas iejaukšanās vai neatļautas ietekmēšanas no citiem, tādējādi esot pasargātām no nepamatotas ārējas iejaukšanās vai spiediena. Lai nodrošinātu šādu struktūru vai organizācijas struktūrvienību efektīvu darbību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādām struktūrām vai organizācijas struktūrvienībām piešķirtie resursi un pilnvaras ir samērīgi ar to uzdevumu pienācīgu pārvaldību un ļauj uzkrāt specializētas zināšanas par korupcijas novēršanu un apkarošanu.

(8) Lai vairotu iedzīvotāju izpratni par korupcijas tvērumu, iezīmēm un sekām, vajadzētu būt iespējai veikt dažādus pasākumus, tostarp sadarbībā ar attiecīgām ieinteresētajām personām, piemēram, pilsonisko sabiedrību, akadēmiskajām aprindām un medijiem. Šādi pasākumi varētu ietvert, piemēram, īpašus informācijas avotus, publikāciju un attiecīgā regulējuma apkopojumus un publiskas izpratnes uzlabošanas kampaņas un seminārus saprotamā valodā.

(9) Savienība ir puse Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijā (*UNCAC*), kura ir visplašākais starptautiskais tiesību instruments korupcijas apkarošanas jomā un kurā apvienoti korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumi. Tajā ir noteikts, ka konvencijas pusēm jāveic likumdošanas un citi pasākumi, lai par noziedzīgiem nodarījumiem atzītu kukuļošanu, nelikumīgu piesavināšanos un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, un jāapsver iespēja veikt likumdošanas vai citus pasākumus, lai noteiktu kriminālatbildību par papildu darbībām, piemēram, funkciju ļaunprātīgu izmantošanu, tirgošanos ar ietekmi un nelikumīgu iedzīvošanos. Atbilstoši saistībām, kas ietvertas politiskajā deklarācijā "Mūsu kopīgā apņemšanās efektīvi pievērsties izaicinājumiem un īstenot pasākumus, lai novērstu un apkarotu korupciju un stiprinātu starptautisko sadarbību", kura pieņemta Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2021. gada īpašajā pretkorupcijas sesijā, Savienībai, ciktāl iespējams, būtu jāpārsniedz *UNCAC* noteiktās minimālās prasības un jānosaka papildu pasākumi korupcijas novēršanai un apkarošanai. Šīs direktīvas pamatā ir apsvērumi un paraugprakse, kas izriet no *UNCAC* īstenošanas pārskatīšanas mehānisma.

(10) Ņemot vērā korupcijas draudu attīstību, Savienības un dalībvalstu juridiskās saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un valstu tiesisko regulējumu attīstību, korupcijas nodarījumu definēšanu būtu jāturpina tuvināt visās dalībvalstīs, lai tā vispusīgāk aptvertu koruptīvu rīcību.

(11) Lai nepieļautu nesodāmību par korupcijas nodarījumiem publiskajā sektorā, būtu precīzi jānosaka šīs direktīvas darbības joma. Pirmkārt, publiskas amatpersonas jēdzienam būtu jāattiecas arī uz personām, kas strādā starptautiskās organizācijās, tostarp Savienības iestādēs, aģentūrās un struktūrās, un starptautiskajās tiesās. Otrkārt, daudzi subjekti vai personas pilda publiskās funkcijas, neieņemot oficiālu amatu, tāpēc publiskas amatpersonas jēdzienam būtu jāaptver visas attiecīgās amatpersonas neatkarīgi no tā, vai tās ir ieceltas, ievēlētas vai nodarbinātas uz līguma pamata, un ieņem oficiālu amatu administratīvā vai tiesu iestādē, kā arī visas personas, kuras sniedz publiskos pakalpojumus un kurām ir piešķirtas publiskas iestādes pilnvaras vai kuras ir pakļautas publisku iestāžu kontrolei vai uzraudzībai saistībā ar šādas publiskā dienesta funkcijas pildīšanu, pat ja tām nav oficiāla amata. Šīs direktīvas nolūkos publiskas amatpersonas definīcija būtu jāattiecina arī uz personām, kuras pilda publiskā dienesta funkcijas valstij piederošos un valsts kontrolētos uzņēmumos, kā arī aktīvu pārvaldības fondos un privātos uzņēmumos, kas pilda publiskā dienesta funkcijas, un to dibinātās vai uzturētās juridiskās personās. Jebkura persona, kas ieņem amatu likumdošanas iestādē valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, šīs direktīvas nolūkos būtu jāpielīdzina valsts amatpersonai saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

(12) Ar augsta līmeņa amatpersonām būtu jāsaprot personas, kas pilda būtiskas izpildvaras, administratīvās, likumdošanas vai tiesu funkcijas. Šādas funkcijas var ietvert aktīvu līdzdalību valdības funkciju izstrādē vai pildīšanā, rīcībpolitiku noteikšanā un īstenošanā, tiesību aktu izpildes panākšanā, tiesību aktu ierosināšanā vai īstenošanā, likumpamatotu aktu vai normatīvu dekrētu pieņemšanā un īstenošanā, lēmumu pieņemšanā par valdības izdevumiem un lēmumu pieņemšanā par personu iecelšanu būtisku izpildvaras, administratīvo, likumdošanas vai tiesu funkciju pildīšanas nolūkā, kā arī ar tiesas lietām saistītu lēmumu pieņemšanā. Augsta līmeņa amatpersonas var būt arī valsts amatpersonas, piemēram, centrālās un reģionālās valdības vadītāji, centrālās un reģionālās valdības locekļi, ministru vietnieki, valsts sekretāri, galvenie politiskie padomnieki, ministra biroja vai kabineta, ja tādi ir izveidoti, vadītāji un locekļi, kā arī parlamenta palātu locekļi, konstitucionālo un augstāko tiesu locekļi, ģenerālprokurors un augstāko revīzijas iestāžu locekļi, kā arī Eiropas Komisijas komisāru kolēģijas locekļi un Eiropas Parlamenta deputāti.

(13) Ir jāstiprina tiesiskais regulējums kukuļošanas apkarošanai un jānodrošina, ka tiesībaizsardzības un krimināltiesvajāšanas iestāžu rīcībā ir efektīvi un samērīgi rīki. Attiecībā uz publisku amatpersonu kukuļošanu var izšķirt divus kukuļošanas veidus. Aktīva kukuļošana publiskajā sektorā notiek tad, ja persona apsola, piedāvā vai piešķir jebkādas nepamatotas priekšrocības, lai ietekmētu publisku amatpersonu. Pasīva kukuļošana publiskajā sektorā notiek tad, ja publiska amatpersona pieprasa vai saņem šādas nepamatotas priekšrocības vai pieņem šādu piedāvājumu vai tā apsolījumu, lai veiktu darbību vai atturētos no tās noteiktā veidā. Priekšrocības var būt materiālas vai nemateriālas un finansiālas vai nefinansiālas. Priekšrocību neuzskata par nepamatotu, ja to, piemēram, pieļauj tiesību akti vai administratīvi noteikumi vai minimālu un ļoti mazvērtīgu dāvanu gadījumā. Šajā direktīvā būtu jāparedz arī minimālie noteikumi par kukuļošanu un citiem korupcijas veidiem privātajā sektorā, kur tiešie cietušie cita starpā ir uzņēmumi, kas tiek negodīgi ietekmēti, un kur katrs kukuļošanas gadījums var mazināt brīvo konkurenci. Tāda nodarījuma kā kukuļošana publiskajā sektorā pamatā ir pasīvas un aktīvas korupcijas nodarījumi, kas definēti Konvencijas par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, 2. un 3. pantā, un tas nebūtu jāinterpretē vai jāpiemēro pielaidīgāk par minētajiem konvencijas noteikumiem.

(14) Rīcība, ar ko, veicot saimnieciskas, finanšu vai uzņēmējdarbības darbības, privātā sektora subjektu vadītāji vai darbinieki pārkāpj profesionālos pienākumus, var kaitēt privātā sektora uzņēmuma interesēm un var arī kropļot konkurenci saistībā ar preču vai komercpakalpojumu iegādi, tādējādi kaitējot gan potenciālajiem konkurentiem, gan sabiedrībai kopumā. Krimināltiesībās par kukuļošanu privātajā sektorā nosaka ar mērķi novērst šo abu veidu kaitējumu. Tai būtu jāpalīdz novērst, ka trešās personas iejaucas godīgā uzņēmējdarbības veikšanā, privātā sektora subjektu vadītājiem vai darbiniekiem apsolot, piedāvājot vai sniedzot jebkādas nepamatotas priekšrocības, lai viņi veiktu darbību vai atturētos no tās, tādējādi pārkāpjot savus pienākumus (aktīva kukuļošana privātajā sektorā). Minētais nodarījums būtu jāattiecina arī uz privātā sektora subjektu vadītājiem un darbiniekiem, kuri pieprasa vai saņem jebkādas nepamatotas priekšrocības vai pieņem piedāvājumu vai tā apsolījumu, lai veiktu darbību vai atturētos no tās, tādējādi pārkāpjot savus pienākumus (pasīva kukuļošana privātajā sektorā).

(15) Lai nodrošinātu, ka publiskas amatpersonas ar nodomu nekaitē attiecīgā publiskā vai privātā subjekta finanšu interesēm, izmantojot līdzekļus citiem mērķiem nevis tiem, kam tie ir paredzēti, būtu jāparedz noteikumi par tādu nodarījumu kā nelikumīga piesavināšanās, ko publiskas amatpersonas veic ar mantu, kuras pārvaldīšana tām ir uzticēta. Lai nelikumīga piesavināšanās būtu uzskatāma par noziedzīgu nodarījumu, tai būtu jārada priekšrocības publiskai amatpersonai vai trešai personai vai kaitējums attiecīgā publiskā vai privātā subjekta finanšu interesēm. Lai īstenotu visaptverošu pieeju korupcijas apkarošanai, dalībvalstis tiek arī mudinātas noteikt krimināltiesībās par nelikumīgu piesavināšanos privātajā sektorā. Dalībvalstīm šo nodarījumu nevajadzētu definēt tā, ka attiecībā uz to ir jākonstatē gan kaitējums, gan priekšrocības.

(16) Publisku lēmumu pieņēmēju ietekmēšana nolūkā iegūt nepamatotas priekšrocības var nopietni kavēt publiskās pārvaldes pienācīgu darbību. Lai pret to pienācīgi vērstos, tāda nodarījuma kā tirgošanās ar ietekmi sastāva elementiem būtu jāaptver divas dažādas situācijas, ja tas izdarīts ar nodomu. Pirmkārt, nodarījumam būtu jāietver jebkādu nepamatotu priekšrocību apsolīšana, piedāvāšana vai sniegšana ar mērķi īstenot nepienācīgu ietekmi, lai no publiskas amatpersonas iegūtu nepamatotas priekšrocības. Otrkārt, tam būtu jāietver arī jebkādu nepamatotu priekšrocību pieprasīšana vai saņemšana vai šādu priekšrocību piedāvājuma vai tā apsolījuma pieņemšana ar mērķi īstenot nepienācīgu ietekmi, lai no publiskas amatpersonas iegūtu nepamatotas priekšrocības. Šāda rīcība būtu uzskatāma par noziedzīgu nodarījumu neatkarīgi no tā, vai ietekmēšana tika apgalvota vai bija reāla un vai ietekmēšana tika īstenota, un vai tā sniedza iecerēto rezultātu. Minētajam nodarījumam nebūtu jāattiecas uz interešu vai juridiskās pārstāvības veidu likumīgu izmantošanu, kuras mērķis var būt leģitīmi ietekmēt publisku lēmumu pieņemšanu, bet kura nenozīmē nepamatotu priekšrocību apmaiņu. Šādi interešu pārstāvības veidi, piemēram, aizstāvība, bieži tiek īstenoti regulētā vidē tieši tā, lai pārredzamības trūkuma dēļ tie nevarētu kļūt par vārtiem uz korupciju. Izvairīties no pelēkajām zonām un novērst neatļautu ietekmēšanu var palīdzēt arī labi funkcionējošu papildu noteikumu ieviešana par interešu konfliktu izpaušanu, virpuļdurvju efektu vai politisko partiju finansēšanu. Tāda nodarījuma kā tirgošanās ar ietekmi nolūkos nepamatotas priekšrocības par nepienācīgas ietekmes īstenošanu ietver atlīdzību par minētajiem pārstāvības veidiem, ja šādas darbības tiek veiktas tā, ka tās atbilst pārējiem minētā nodarījuma elementiem, tostarp attiecīga piemērojamo noteikumu pārkāpuma rezultātā.

(17) Nelikumīga publisko funkciju pildīšana var apdraudēt sabiedrības uzticēšanos, tiesiskumu un ekonomisko taisnīgumu un var nopietni kaitēt sabiedrības interesēm. Lai šādu kaitējumu novērstu, dalībvalstīm būtu jāidentificē nopietni likumpārkāpumi neatkarīgi no tā, vai tie ir darbības vai bezdarbība, vai abi. Šādi nopietni pārkāpumi cita starpā varētu būt, piemēram, tas, ka tiek pārkāpti normatīvie akti, kuru mērķis ir garantēt brīvu piekļuvi un līgumus uz vienlīdzīgiem noteikumiem kandidātiem, vai ka tiesneši vai šķīrējtiesneši tiesību aktus apzināti piemēro nepareizi. Dalībvalstīm būtu jāspēj ierobežot tāda nodarījuma kā nelikumīgas publisko funkciju pildīšanas piemērošana, attiecinot to uz konkrētām publisku amatpersonu kategorijām. Attiecīgo nopietno likumpārkāpumu identificēšanā dalībvalstis varētu ņemt vērā jautājumus, kas ietver to, vai rīcība ir veikta, lai gūtu nepamatotas priekšrocības attiecīgajai amatpersonai vai trešai personai, vai tā ir veikta, lai kaitētu personas likumīgajām tiesībām vai interesēm.

(18) Tiesvedības kavēšana ir noziedzīgs nodarījums, kas citu nodarījumu starpā izdarīts, atbalstot korupciju. Tas ir atzīts dalībvalstu krimināltiesībās. Tādēļ par tiesvedības kavēšanu, kas ietver fiziska spēka lietošanu, draudus vai iebiedēšanu, vai mudināšanu sniegt nepatiesas liecības vai pierādījumus, ir jānosaka krimināltiesības. Šā nodarījuma tvērumā būtu jāietilpst arī darbībām, kuru mērķis ir traucēt tiesu vai tiesībaizsardzības iestāžu amatpersonām sniegt liecības vai pierādījumus vai pildīt oficiālos pienākumus. Atbilstoši *UNCAC* šī direktīva attiecas tikai uz tiesvedības kavēšanu procesos, kas saistīti ar korupcijas nodarījumu. Transponējot šo direktīvu, dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam noteikt tādu konkrētu nodarījumu kā tiesvedības kavēšana saistībā ar korupcijas nodarījumiem, kā noteikts šīs direktīvas II nodaļā, ja to valsts tiesību aktos ir ietverts vispārējs noteikums, kas par tiesvedības kavēšanu paredz krimināltiesības un kas ir piemērojams visiem nodarījumiem, tostarp korupcijai. Dalībvalstis joprojām valsts līmenī var brīvi noteikt krimināltiesības par šādu rīcību, kas izpaužas kā vairāki noziedzīgi nodarījumi.

(19) Korupciju veicina centieni gūt nepamatotas ekonomiskas un citas priekšrocības. Lai mazinātu personu un noziedzīgu organizāciju stimulu veikt jaunas noziedzīgas darbības un lai atturētu personas no piekrišanas kļūt par mantas viltus īpašniekiem, būtu jānosaka krimināltbildība par iedzīvošanos no korupcijas nodarījumiem. Tam savukārt būtu jāapgrūtina nelikumīgi iegūtas mantas slēpšana un jāmazina korupcijas izplatība, kā arī sabiedrībai nodarītais kaitējums. Pārredzamība palīdz kompetentajām iestādēm atklāt iespējamu nelikumīgu iedzīvošanos. Piemēram, jurisdikcijās, kur publiskām amatpersonām regulāri jādeklarē savi aktīvi, tostarp, stājoties amatā un beidzot pildīt amata pienākumus, iestādes var novērtēt, vai deklarētie aktīvi atbilst deklarētajiem ienākumiem.

(20) Dalībvalstīm būtu jāpieņem pasākumi, lai par sodāmu noziedzīgu nodarījumu noteiktu mantas patiesā rakstura, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību uz to vai tās īpašnieku tīšu slēpšanu vai maskēšanu, ja ir zināms, ka šāda manta ir iegūta, veicot tādus šajā direktīvā izklāstītos nodarījumus kā kukuļošana publiskajā vai privātajā sektorā, nelikumīga piesavināšanās, tirgošanās ar ietekmi, tiesvedības kavēšana vai kūdīšana, palīdzēšana un atbalstīšana, un mēģinājums.

(21) Nelikumīgs politiskais finansējums var būt veids, kā mudināt lēmumu pieņēmējus pieņemt lēmumus, kas varētu būt finansētāja interesēs. Dalībvalstīm būtu jāapsver iespējas pienācīgi vērsties pret nelikumīga politiskā finansējuma veidiem saskaņā ar proporcionalitātes principu un pārskatatbildības un pārredzamības noteikumiem Savienības un valsts līmenī, vienlaikus pilnībā ievērojot iekšējā tirgus pamatbrīvības un Savienības pilsoņu vēlēšanu tiesības. Lai gan šī direktīva to nereglamentē, dalībvalstis varētu apsvērt krimināltbildības noteikšanu par šādu nelikumīgu politisko finansējumu, ja tas apdraud demokrātiju dalībvalstīs un Savienībā.

(22) Tādam noziedzīgam nodarījumam kā iedzīvošanās no korupcijas nodarījumiem būtu jāaptver tās publiskās amatpersonas rīcība, kas iegūst, tur valdījumā vai izmanto mantu, par kuru publiska amatpersona zina, ka tā ir iegūta no korupcijas nodarījumiem, ko izdarījusi kāda cita publiska amatpersona. Tādi nodarījumi kā iedzīvošanās no korupcijas nodarījumiem un slēpšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1673 ([6]), jo īpaši tās 3. panta 5. punktu un attiecīgā gadījumā 11. apsvērumu par "pašu līdzekļu legalizāciju". Izvērtējot, vai manta ir iegūta no jebkādas noziedzīgas iesaistīšanās korupcijas nodarījumā un vai persona par to zināja, būtu jāņem vērā katras lietas konkrētie apstākļi, piemēram, tas, ka mantas vērtība ir nesamērīga ar apsūdzētās personas likumīgajiem ienākumiem un ka noziedzīgā darbība un mantas iegūšana notikusi vienā un tajā pašā laikā. Nevajadzētu būt nepieciešamam iegūt zināšanas par visiem faktiskajiem elementiem vai visiem apstākļiem, kas saistīti ar noziedzīgu iesaistīšanos, cita starpā par pārkāpuma izdarītāja identitāti. Turklāt no korupcijas nodarījumiem iegūtus līdzekļus var konfiscēt, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1260 ([7]). Minētajā direktīvā ir iekļauti arī noteikumi par citiem konfiskācijas veidiem, tostarp konkrētos apstākļos par noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai tādas citas mantas konfiskāciju, kuras vērtība atbilst noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem, ko aizdomās turētā vai apsūdzētā persona nodevusi trešām personām vai ko trešās personas ieguvušas no aizdomās turētās vai apsūdzētās personas, ja attiecīgās trešās personas zināja vai tām vajadzēja zināt, ka nodošanas vai iegūšanas mērķis bija izvairīties no konfiskācijas.

(23) Lai visā Savienībā atturētu no korupcijas, dalībvalstīm būtu jānosaka krimināsodu un citu sodu minimālie veidi un apmēri attiecībā uz šajā direktīvā definētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Maksimālajam brīvības atņemšanas laikam un citiem sodiem vajadzētu būt pietiekami lieliem, lai atturētu iespējamos noziedzīgu nodarījumu izdarītājus un atspoguļotu korupcijas kaitīgumu. Vienlaikus minētajiem apmēriem vajadzētu būt samērīgiem ar katra korupcijas nodarījuma smagumu un līdzvērtīgiem Savienības un valsts tiesību aktos noteiktajiem krimināsodu apmēriem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka sodi tiek īstenoti, ciktāl tas ir nepieciešams, lai atturētu no minēto nodarījumu izdarīšanas. Ja valsts tiesību akti paredz iespēju piespriest atliktu vai nosacītu sodu, pirmstermiņa atbrīvošanu, atbrīvošanu pret galvojumu vai apžēlošanu personām, kas notiesātas par kādu no šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem, tiesu iestādēm būtu jāspēj līdzās citiem faktoriem ņemt vērā arī attiecīgo noziedzīgo nodarījumu smagumu.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1673 (2018. gada 23. oktobris) par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu ar krimināltiesībām (OV L 284, 12.11.2018., 22. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1260 (2024. gada 24. aprīlis) par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju (OV L, 2024/1260, 2.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj).

(24) Šai direktīvai nebūtu jāskar disciplināro pasākumu vai sodu, kam nav krimināltiesiska rakstura, piemēram, administratīvo sodu, pienācīga un efektīva piemērošana. Sodus, ko nevar pielīdzināt krimināl sodiem, kuri piemēroti tai pašai personai par to pašu rīcību, var ņemt vērā, kad minētajai personai nosaka sodu par noziedzīgu nodarījumu, kurš definēts šajā direktīvā. Būtu pilnībā jāievēro princips, kas aizliedz divreiz tiesāt vai sodīt krimināl procesā par to pašu noziedzīgo nodarījumu (*ne bis in idem*).

(25) Dalībvalstis tiek mudinātas nodrošināt, ka to kompetentās iestādes papildus brīvības atņemšanai vai kā alternatīvu tai piemēro sodus vai pasākumus, kam ne vienmēr ir krimināltiesisks raksturs, piemēram, izslēgšanu no līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām vai pagaidu aizliegumu kandidēt uz publisku amatu. Šādiem pasākumiem ir vispārēja atturoša iedarbība, un tie varētu mazināt notiesāto noziedzīgu nodarījumu izdarītāju recidīvu. Dalībvalstīm būtu arī jāapsver iespēja noteikt procedūras tādas publiskas amatpersonas atstādināšanai no amata vai pagaidu pārcelšanai citā amatā, kura ir apsūdzēta šajā direktīvā minētā noziedzīgā nodarījumā, paturot prātā vajadzību ievērot nevainīguma prezumpcijas principu un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību.

(26) Lai stiprinātu krimināltiesisko reakciju uz nodarījumiem, kas saistīti ar korupciju, un lai atturētu no minēto nodarījumu izdarīšanas, sodu režīmi pret juridiskām personām un fiziskām personām būtu jāprecizē un jāsaskaņo ar citiem Savienības krimināltiesību instrumentiem. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2009/81/EK ([8]), 2014/23/ES ([9]), 2014/24/ES ([10]) un 2014/25/ES ([11]) notiesāšana ar galīgu spriedumu par korupciju ir pamats izslēgšanai no dalības iepirkuma procedūrā vai koncesijas piešķiršanas procedūrā. Tomēr dalībvalstīm būtu jāspēj nolemt, ka krimināl sodi vai citi sodi vai pasākumi, ko var piemērot juridiskām personām un fiziskām personām, ietver šādu juridisku personu izslēgšanu no līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām vai koncesijām, lai aptvertu arī tādas iepirkuma procedūras un koncesijas piešķiršanas procedūras, kuru vērtība nepārsniedz attiecīgajās direktīvās noteiktās robežvērtības.

(27) Juridiskām personām nevajadzētu spēt izvairīties no atbildības, izmantojot starpniekus, tostarp saistītas juridiskas personas, lai to vārdā piedāvātu, apsolītu vai dotu kukuli publiskai amatpersonai. Turklāt naudas sodi juridiskām personām būtu jāaprēķina, ņemot vērā to apgrozījumu pasaulē vai pamatojoties uz fiksētām maksimālajām summām. Saistībā ar korupcijas nodarījumiem tiek piemēroti ārpustiesas noregulējumi, kas bieži tiek uzskatīti par pragmatisku un efektīvu veidu, kā atrisināt lietas, kurām citādi būtu vajadzīgs ievērojami ilgs laiks un daudz resursu, lai veiktu izmeklēšanu un krimināl vajāšanu pirms lietas nonākšanas tiesā. Tomēr arī ārpustiesas noregulējumi varētu radīt dažus izaicinājumus, un dalībvalstis tiek mudinātas šādus izaicinājumus ņemt vērā.

(28) Lai gan nav pienākuma noteikt smagāku sodu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiesnesis vai tiesa, kad piespriež noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem sodu, var ņemt vērā atbildību pastiprinošos apstākļus, kas noteikti šajā direktīvā, kā tā īstenota valsts tiesību aktos. Tas joprojām ir tiesneša vai tiesas ziņā noteikt, vai konkrēto atbildību pastiprinošo apstākļu dēļ ir jānosaka smagāks sods, ņemot vērā katras atsevišķās lietas konkrētos apstākļus. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam paredzēt atbildību pastiprinošos apstākļus, ja valsts tiesību akti paredz, ka par noziedzīgiem nodarījumiem, kas definēti Padomes Pamatlēmumā 2008/841/TI ([12]), ir piemērojams sods kā par atsevišķiem noziedzīgiem nodarījumiem, un tas varētu būt par iemeslu smagākiem sodiem.

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

([12]) Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

(29) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiesnesis vai tiesa, kad piesprież noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem sodu, spēj ņemt vērā atbildību mīkstinošos apstākļus, kas noteikti šajā direktīvā, kā tā īstenota valsts tiesību aktos. Ievērojot tiesu iestāžu diskrēciju, šādiem apstākļiem būtu jāaptver gadījumi, kad noziedzīgu nodarījumu izdarītāji sniedz informāciju vai citādi sadarbojas ar iestādēm. Arī tad, ja juridiskas personas ir ieviesušas reālas, efektīvas un pienācīgi izvērtētas iekšējās kontroles, ētikas un atbilstības programmas, vajadzētu būt iespējai gadījumos, kad šādām juridiskām personām piemēro sodu, šādas darbības uzskatīt par atbildību mīkstinošiem apstākļiem. Būtu jāapsver arī vieglāki sodi, ja, atklājot nodarījumu, juridiska persona ātri atklāj informāciju un veic korektīvus pasākumus. Jebkurā gadījumā tas joprojām ir tiesneša vai tiesas ziņā noteikt faktisko soda apmēru uz konkrēto atbildību mīkstinošo apstākļu pamata, ņemot vērā katras atsevišķās lietas konkrētos apstākļus, tostarp attiecīgā gadījumā to, ka juridiskajai personai atbilstības programmas ir tikai formāli kā "aizsegs bez praktiska satura".

(30) Parlamenta deputātiem un citām publiskām amatpersonām var būt imunitāte vai tiesiskā aizsardzība pret izmeklēšanu vai krimināvajāšanu, kas palīdz stiprināt viņu neatkarību, aizsargājot viņus pret nepamatotām sūdzībām, jo īpaši saistībā ar viedokļiem, ko viņi pauduši, vai balsojumiem, ko viņi veikuši, pildot savus pienākumus. Tomēr šāda imunitāte var kavēt korupcijas nodarījumu efektīvu izmeklēšanu un krimināvajāšanu, tostarp, ietekmējot citu personu, kurām nav imunitātes un kuras, iespējams, ir piedalījušās nodarījumā, izdarīto nodarījumu atklāšanu un izmeklēšanu vai krimināvajāšanu par tiem. Tāpēc vajadzētu būt pienācīgam līdzsvaram starp jebkādu imunitāti vai jurisdikcijas privilēģijām, kas publiskām amatpersonām tiek piešķirtas par darbībām, kuras veiktas, pildot funkcijas, no vienas puses, un iespēju efektīvi izmeklēt korupcijas nodarījumus, veikt krimināvajāšanu un notiesāt par tiem, no otras puses. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts amatpersonām par šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem var atcelt piešķirtās privilēģijas un imunitāti attiecībā uz izmeklēšanu un krimināl-vajāšanu. Tomēr dalībvalstīm, transponējot šo direktīvu, nevajadzētu būt pienākumam mainīt savas valsts konstitūciju vai konstitucionālos principus. Transponējot šo direktīvu valsts tiesību aktos, kā arī piemērojot valsts tiesību aktus, ar kuriem šo direktīvu transponē, pilnībā ņem vērā minētās privilēģijas un imunitāti, tostarp attiecībā uz deputāta pilnvaru brīvības ievērošanu. Šai direktīvai nebūtu jāietekmē atzītu interešu pārstāvības veidu likumīga izmantošana, kuras mērķis var būt leģitīmi ietekmēt publisku lēmumu pieņemšanu, bet kura nenozīmē nepamatotu priekšrocību apmaiņu. Interešu pārstāvība ir svarīga politikas veidošanai, ko atbalsta pilsoniskā sabiedrība, un var leģitīmi dot ieguldījumu publiskajā sektorā.

(31) Neskarot valsts tiesu sistēmu struktūru, valsts tiesību aktos paredzētā rīcības brīvība neveikt personu krimināvajāšanu par šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem būtu jāīsteno saskaņā ar skaidriem noteikumiem un kritērijiem. Šādos noteikumos būtu jātiecas ņemt vērā vispārējo vajadzību pēc iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem krimināsodiem par korupcijas nodarījumiem un nodrošināt tiesas procesa efektivitāti.

(32) Šī direktīva neskar vispārējos noteikumus un principus valsts krimināltiesību aktos par sodu piemērošanu un izpildi saskaņā ar katras atsevišķās lietas konkrētajiem apstākļiem.

(33) Ņemot vērā jo īpaši dažu pārkāpuma izdarītāju un noziedzīgās darbībās iegūtu līdzekļu mobilitāti, kā arī sarežģīto pārrobežu izmeklēšanu, kas ir nepieciešama korupcijas apkarošanai, visām dalībvalstīm būtu jānosaka sava jurisdikcija, lai kompetentās iestādes varētu efektīvi izmeklēt minētos noziedzīgos nodarījumus un īstenot krimināvajāšanu, tostarp, ja nodarījums pilnībā vai daļēji izdarīts šīs valsts teritorijā. Saistībā ar minēto pienākumu dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka jurisdikcija tiek noteikta arī situācijās, kad nodarījums ir izdarīts, izmantojot informācijas sistēmu, ko izmanto to teritorijā, neatkarīgi no tā, vai minētā tehnoloģija atrodas to teritorijā vai ne.

(34) Lai nodrošinātu, ka kompetentajām iestādēm ir pietiekami daudz laika sarežģītas izmeklēšanas un krimināvajāšanas veikšanai, šajā direktīvā ir paredzēts minimālais noilguma laikposms, kas ļauj atklāt, izmeklēt korupcijas nodarījumus, īstenot krimināvajāšanu un notiesāt par tiem pietiekami ilgā laikā pēc šādu nodarījumu izdarīšanas, neskarot tās dalībvalstis, kuras izmeklēšanai, krimināvajāšanai un izpildei noilguma laikposmus nenosaka.

(35) Korupcijas nodarījumus var būt grūti atklāt un izmeklēt, jo tie pārsvarā notiek slēptā veidā. Tāpēc būtiska daļa korupcijas noziegumu paliek neatklāti, un noziedzīga nodarījuma dalībnieki var gūt labumu no korupcijas rezultātā iegūtajiem līdzekļiem. Jo ilgāks laiks nepieciešams korupcijas nodarījuma atklāšanai, jo grūtāk ir atklāt pierādījumus. Tāpēc būtu jānodrošina, ka tiesībaizsardzības iestādēm un kompetentajām iestādēm ir piemēroti izmeklēšanas rīki, lai savāktu attiecīgus pierādījumus par korupcijas nodarījumiem, kas bieži skar vairāk nekā vienu dalībvalsti. Turklāt dalībvalstīm, cieši koordinējoties ar Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (*CEPOL*), būtu jānodrošina pietiekama apmācība, tostarp par to, kā izmantot izmeklēšanas rīkus, lai sekmīgi veiktu tiesvedību, un par korupcijas rezultātā iegūto līdzekļu atklāšanu un kvantitatīvu noteikšanu saistībā ar aktīvu atgūšanu un konfiskāciju. Turklāt šī direktīva atvieglo informācijas un pierādījumu vākšanu, nosakot atbildību mīkstinošus apstākļus tiem noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem, kuri palīdz iestādēm. Tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu apmācībai būtu jāattiecas uz kriminālizmeklēšanu un kriminālprocesu par nodarījumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva.

(36) Personas, kas kompetentajām iestādēm ziņo informāciju par notikušiem, notiekošiem vai plānotiem korupcijas gadījumiem un kas šādu informāciju ieguvušas, veicot savu darbu, riskē ciest no atriebības šajā sakarā. Šādi trauksmes cēlēju ziņojumi var uzlabot izpildi, ļaujot kompetentajām iestādēm efektīvi novērst un atklāt korupciju un veikt kriminālvajāšanu. Ņemot vērā sabiedrības intereses aizsargāt publiskās un privātās iestādes no šādām darbībām un uzlabot pārredzamību, labu pārvaldību un pārskatatbildību, ir jānodrošina, ka tiek ieviesti efektīvi pasākumi, kas ļauj trauksmes cēlējiem izmantot konfidenciālus kanālus un brīdināt kompetentās iestādes un kas viņus pasargā no atriebības. Attiecībā uz ziņojumiem par pārkāpumiem, kas ietekmē Savienības finanšu intereses, kā minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 325. pantā un kā sīkāk norādīts attiecīgos Savienības pasākumos, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1937 ([13]), ko tādējādi piemēro ziņošanai par visiem noziedzīgajiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 ([14]). Attiecībā uz šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem Direktīva (ES) 2019/1937 ziņošanai par šādiem nodarījumiem un to personu aizsardzībai, kuras ziņo par tiem, būtu jāpiemēro saskaņā ar tajā paredzētajiem nosacījumiem. Papildus pienākumiem, kas izriet no Direktīvas (ES) 2019/1937, valsts kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka personām, kas sniedz pierādījumus vai citādi sadarbojas kriminālizmeklēšanā, ir piekļuve nepieciešamajai aizsardzībai saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

(37) Korupcijas nodarījumi negatīvi ietekmē sabiedrību, un tā kopumā nevar sevi pārstāvēt kā cietušais krimināprocesā, tāpēc korupcijas lietās, lai panāktu efektīvu izpildi, attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem vajadzētu būt iespējai, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un ievērojot attiecīgos procesuālos noteikumus, rīkoties vispārējās interesēs. Šī direktīva neparedz, ka dalībvalstīm ir jāievieš jaunas procesuālas tiesības attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem. Tomēr, ja šādas procesuālas tiesības attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem dalībvalstī pastāv līdzvērtīgās situācijās saistībā ar citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav paredzēti, ievērojot šo direktīvu, piemēram, tiesības procesā piedalīties kā civilprasītājiem, tad šādas procesuālas tiesības attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem būtu jāpiešķir arī tiesvedībā, kura saistīta ar šajā direktīvā definētajiem korupcijas nodarījumiem. Attiecīgās sabiedrības daļas locekļu tiesības neskar cietušo tiesības, kas izklāstītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/29/ES ([15]). Jēdzieniem "attiecīgās sabiedrības daļas locekļi" un "cietušie" būtu jāpaliek nošķirtiem, un nebūtu jāprasa dalībvalstīm attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem piemērot cietušo tiesības. Šī direktīva neparedz, ka dalībvalstīm ir jāpiešķir attiecīgās sabiedrības daļas locekļiem tādas procesuālās tiesības krimināprocesā, kādas tās piešķir citu kategoriju personām, kuras nav attiecīgās sabiedrības daļas locekļi.

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

(38) Šī direktīva paredz, ka dalībvalstīm ir jāpieņem un jāpublicē valsts stratēģija korupcijas novēršanai un apkarošanai. Dalībvalstis tiek mudinātas minēto valsts stratēģiju izstrādāt, apspriežoties ar pilsonisko sabiedrību, korupcijas apkarošanas struktūrām vai organizācijas struktūrvienībām, neatkarīgiem ekspertiem, pētniekiem un citām ieinteresētajām personām. Valsts stratēģijā būtu jāņem vērā dalībvalstu vajadzības, specifika un izaicinājumi.

(39) Neatkarīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir izšķirīga nozīme saistībā ar pienācīgu demokrātijas darbību, un tām ir būtiska loma to kopīgo vērtību uzturēšanā, uz kurām ir balstīta Savienība. Tās darbojas kā ārkārtīgi svarīgi uzraugi, kas vērš uzmanību uz tiesiskuma apdraudējumiem, palīdz saukt pie atbildības pie varas esošās personas un nodrošina pamattiesību ievērošanu. Dalībvalstīm attiecīgos gadījumos būtu jāveicina pilsoniskās sabiedrības līdzdalība pretkorupcijas pasākumos.

(40) Mediju plurālisms un mediju brīvība ir svarīgākie tiesiskuma, demokrātiskas atbildības, vienlīdzības un cīņas pret korupciju veicinātāji. Neatkarīgiem un plurālistiskiem medijiem, jo īpaši pētnieciskajai žurnālistikai, ir svarīga loma publisko lietu kontrolē, iespējamu korupcijas un godprātības pārkāpumu atklāšanā, izpratnes veicināšanā un godprātības veicināšanā. Dalībvalstīm ir pienākums garantēt žurnālistiem labvēlīgu vidi, aizsargāt viņu drošību un proaktīvi veicināt mediju brīvību un mediju plurālismu. Komisijas 2021. gada 16. septembra Ieteikumā par aizsardzības, drošības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu žurnālistiem un citiem mediju profesionāļiem Eiropas Savienībā, Komisijas 2022. gada 27. aprīļa Ieteikumā par žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību ("stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību"), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1069 ([16]) ir ietverti svarīgi aizsardzības pasākumi un standarti, ar ko nodrošina, ka žurnālisti, cilvēktiesību aizstāvji un citi var netraucēti pildīt savu uzdevumu.

(41) Lai efektīvi vērstos pret šajā direktīvā definētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kompetentajām iestādēm dalībvalstīs ir jāvāc precīzi, konsekventi un salīdzināmi statistikas dati par minētajiem nodarījumiem. Tādēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir ieviesta piemērota sistēma, ar ko reģistrē, ģenerē un pārsūta esošos statistikas datus par šajā direktīvā definētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Ir svarīgi, ka dalībvalstis minētos statistikas datus izmanto, lai analizētu ar korupciju saistīto nodarījumu mērogu un tendences, kā arī lai informētu iedzīvotājus. Dalībvalstīm būtu jāpublicē attiecīgi statistikas dati par procesiem saistībā ar korupcijas nodarījumiem, kuri izgūti no datiem, kas centralizētā vai decentralizētā līmenī jau ir pieejami visā dalībvalstī. Komisija minētos datus var analizēt un izmantot saistībā ar šīs direktīvas uzraudzību, īstenošanu un izvērtēšanu, kā arī saistībā ar jebkura tiesiskuma rīkkopas instrumenta, piemēram, gada ziņojuma par tiesiskumu, piemērošanu.

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1069 (2024. gada 11. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotām prasībām vai ļaunprātīgu tiesvedību ("stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību") (OV L, 2024/1069, 16.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

(42) Lai efektīvi apkarotu korupciju, izšķirīga nozīme ir lietderīgai informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par korupcijas nodarījumu novēršanu, atklāšanu, izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu par tiem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kompetentās tiesībaizsardzības iestādes, izmantojot Eiropola drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogrammu (*SIENA*), saskaņā ar valsts un Savienības tiesību aktiem efektīvi un savlaicīgi apmainās ar informāciju. Šai direktīvai, kuras mērķis ir noteikt korupcijas nodarījumu vienotas definīcijas, vajadzētu būt etalonam informācijas apmaiņai un sadarbībai starp valsts kompetentajām iestādēm atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) Nr. 603/2013 ([17]), (ES) 2018/1240 ([18]) un (ES) 2018/1862 ([19]), un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām (ES) 2016/681 ([20]), (ES) 2019/1153 ([21]) (ES) 2023/977 ([22]) un Padomes Lēmumam 2008/633/TI ([23]).

(43) Korupcija ir transversāls jautājums, un neaizsargātība, kā arī piemērotākais veids, kā to novērst, dažādās nozarēs atšķiras. Tāpēc dalībvalstīm atbilstošos intervālos būtu jāveic novērtēšana, lai apzinātu tās nozares vai nodarbošanās jomas, kas ir visvairāk pakļautas korupcijas riskam, un jāizstrādā pasākumi galveno risku novēršanai apzinātajās nozarēs vai nodarbošanās jomās, tostarp, attiecīgā gadījumā regulāri rīkojot izpratnes veicināšanas pasākumus, kas pielāgoti apzināto nozaru vai nodarbošanās jomu specifikai. Dalībvalstis, kurām ir plašas valsts pretkorupcijas stratēģijas, varētu arī izvēlēties izskatīt savus riska novērtējumus minētajās stratēģijās, ja riskus novērtē un pasākumus pārskata regulāri. Piemēram, kā norādīts Komisijas 2019. gada 23. janvāra ziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ieguldītājiem paredzētas sistēmas pilsonības un uzturēšanās atļaujas iegūšanai Eiropas Savienībā", ieguldītāju uzturēšanās atļaujas shēmas ir viena no nozarēm, kurās ir augsts korupcijas risks, un tādēļ tā būtu jāiekļauj korupcijas riskam visvairāk pakļauto nozaru novērtējumos un mācību kursos, kas dalībvalstīm jārīko, kā paredzēts šajā direktīvā.

(44) Lai nodrošinātu Savienības un valsts finanšu interešu līdzvērtīgu aizsardzības līmeni, Direktīvas (ES) 2017/1371 noteikumi būtu jāsaskaņo ar šīs direktīvas noteikumiem. Šajā nolūkā noteikumiem, kas piemērojami noziedzīgiem nodarījumiem, kuri ietekmē Savienības finanšu intereses, attiecībā uz krimināLsodiem vai citiem sodiem, atbildību pastiprinošiem un atbildību mīkstinošiem apstākļiem un noilguma laikposmiem vajadzētu būt līdzvērtīgiem šajā direktīvā paredzētajiem.

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 603/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac* datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1077/2011, ar ko izveido Eiropas Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (OV L 180, 29.6.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/603/oj).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1240 (2018. gada 12. septembris), ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (*ETIAS*) un groza Regulas (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 un (ES) 2017/2226 (OV L 236, 19.9.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1862 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS*) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un ar ko groza un atceļ Padomes Lēmumu 2007/533/TI un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1986/2006 un Komisijas Lēmumu 2010/261/ES (OV L 312, 7.12.2018., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/681 (2016. gada 27. aprīlis) par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem (OV L 119, 4.5.2016., 132. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1153 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko paredz noteikumus, lai atvieglotu finanšu un citas informācijas izmantošanu noteiktu noziedzīgu nodarījumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai vai kriminālvajāšanai par tiem, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 2000/642/TI (OV L 186, 11.7.2019., 122. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1153/oj).

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/977 (2023. gada 10. maijs) par informācijas apmaiņu starp dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādēm un ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2006/960/TI (OV L 134, 22.5.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj).

([23]) Padomes Lēmums 2008/633/TI (2008. gada 23. jūnijs) par izraudzīto dalībvalstu iestāžu un Eiropola piekļuvi Vīzu informācijas sistēmai (VIS) konsultāciju nolūkos, lai novērstu, atklātu un izmeklētu teroristu nodarījumus un citus smagus noziedzīgus nodarījumus (OV L 218, 13.8.2008., 129. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/633/oj).

(45) Īstenojot šo direktīvu, būtu jānodrošina tāds Savienības finanšu interešu aizsardzības līmenis, kas ir līdzvērtīgs valsts finanšu interešu aizsardzībai.

(46) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, visās dalībvalstīs izveidot kopīgus minimālos noteikumus attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu definīcijām korupcijas jomā un to, ka ir pieejami iedarbīgi, samērīgi un atturoši krimināLsodi par minētajiem nodarījumiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šīs direktīvas mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(47) Saistībā ar paredzēto atturošo iedarbību, ko panāk, piemērojot krimināltiesiskus sodus, ir jāievēro īpaša piesardzība attiecībā uz pamattiesībām. Šajā direktīvā ir ņemtas vērā pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, un jo īpaši tiesības uz brīvību un drošību, tiesības uz personas datu aizsardzību, brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību, likumības un noziedzīgu nodarījumu un sodu samērīguma, kā arī *ne bis in idem* princips.

(48) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 ([24]) 42. panta 1. punktu Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs 2023. gada 21. jūnijā sniedza savu atzinumu.

(49) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, Īrija 2023. gada 10. jūlija vēstulē ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.

(50) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro. Pamatlēmums 2003/568/TI Dānijai joprojām ir saistošs un piemērojams,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šī direktīva nosaka minimālos noteikumus attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu un krimināLsodu un citu sodu definēšanu korupcijas jomā, kā arī pasākumus labākai korupcijas novēršanai un apkarošanai.

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1) "manta" ir jebkāda veida līdzekļi vai aktīvi, tostarp kriptoaktīvi, neatkarīgi no tā, vai tie ir ķermeniski vai bezķermeniski, kustami vai nekustami, taustāmi vai netaustāmi, un juridiski dokumenti vai instrumenti jebkādā veidā, tostarp elektroniskā vai digitālā veidā, kas apliecina īpašumtiesības uz šādiem līdzekļiem vai aktīviem vai daļu tajos;

2) "publiska amatpersona" ir:

   a) Savienības ierēdnis vai dalībvalsts vai trešās valsts valsts amatpersona;

   b) jebkura cita persona, kurai saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir uzdota un kura pilda publiskā dienesta funkciju, tostarp persona, kuru pilnvarojusi publiska iestāde dalībvalstīs vai trešās valstīs vai kura ir tās pakļautībā;

   c) persona, kurai ir uzdota un kura pilda publiskā dienesta funkciju starptautiskā organizācijā vai starptautiskā tiesā;

3) "Savienības ierēdnis" ir persona:

   a) kas ir ierēdnis vai cits darbinieks, kuru Savienība nodarbina uz līguma pamata, Padomes Regulā (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 ([25]) paredzēto Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības ("Civildienesta noteikumi") nozīmē, vai

   b) ko darbam Savienībā norīkojusi dalībvalsts vai jebkāda publiska vai privāta struktūra un kas veic funkcijas, kuras ir līdzvērtīgas tām, ko veic Savienības ierēdņi vai pārējie darbinieki.

   Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras locekļus un šādu struktūru darbiniekus pielīdzina Savienības ierēdņiem, ciktāl uz tiem neattiecas Civildienesta noteikumi;

4) "valsts amatpersona" ir jebkura persona, kas ieņem amatu izpildvaras, administratīvā vai tiesu iestādē valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, neatkarīgi no tā, vai tā ir iecelta vai ievēlēta, vai nodarbināta uz līguma pamata, pastāvīgi vai uz laiku, algota vai nealgota, neatkarīgi no minētās personas darba stāža.

   Jebkura persona, kas ieņem amatu likumdošanas iestādē valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, tiek pielīdzināta valsts amatpersonai saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

5) "šķīrējtiesnesis" ir jebkura persona, kuru aicina pieņemt juridiski saistošu lēmumu strīdos, ko iesniegušas šķīrējtiesas nolīguma puses, ja šķīrējtiesnešu statuss ir noteikts valsts tiesību aktos;

6) "zvērinātais" ir persona, kas darbojas kā loceklis struktūrā, kura saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiesāšanas procesā ir atbildīga par lēmuma pieņemšanu attiecībā uz apsūdzētās personas vainu;

7) "pienākuma pārkāpums" ir vismaz jebkāda rīcība, ko veido likumiska pienākuma pārkāpums vai profesionālo noteikumu vai norādījumu pārkāpums, kuri attiecas uz tās personas darbu, kas jebkādā statusā vada privātā sektora subjektu vai strādā tajā;

([25]) Padomes Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību un ievieš īpašus pasākumus, kas uz laiku attiecināmi uz Komisijas amatpersonām (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

8) "juridiska persona" ir jebkurš subjekts, kam saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem ir juridiskas personas statuss, izņemot valstis vai publiskas struktūras, kas īsteno valsts varu, un izņemot publiskas starptautiskās organizācijas;

9) "augsta līmeņa amatpersona" ir publiska amatpersona, kam saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir uzticētas būtiskas izpildvaras, administratīvās, likumdošanas vai tiesu funkcijas; tas var ietvert: centrālās un reģionālās valdības vadītājus, centrālās un reģionālās valdības locekļus, ministru vietniekus, valsts sekretārus, galvenos politiskos padomniekus, ministra biroja vai kabineta, ja tādi ir izveidoti, vadītājus un locekļus, parlamenta palātu locekļus, konstitucionālo un augstāko tiesu locekļus, ģenerālprokuroru un augstāko revīzijas iestāžu locekļus, kā arī Eiropas Komisijas komisāru kolēģijas locekļus un Eiropas Parlamenta deputātus.

Šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz augsta līmeņa amatpersonām saprot, neskarot imunitāti un privilēģijas, kas noteiktas valstu konstitūcijās vai tiesību aktos.

II NODAĻA

KORUPCIJAS NODARĪJUMI

3. pants

Kukuļošana publiskajā sektorā

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk minētā rīcība, ja tā izdarīta ar nodomu, ir noziedzīgs nodarījums:

a) jebkāda veida nepamatotu priekšrocību tieša vai pastarpināta apsolīšana, piedāvāšana vai piešķiršana publiskai amatpersonai minētās amatpersonas vai trešās personas labā ar mērķi panākt, lai minētā amatpersona veiktu darbību vai atturētos no tās, pildot savas amatpersonas funkcijas (aktīva kukuļošana publiskajā sektorā);

b) publiskas amatpersonas veikta jebkāda veida nepamatotu priekšrocību tieša vai pastarpināta pieprasīšana vai saņemšana vai šādu priekšrocību piedāvājuma vai apsolījuma pieņemšana minētās amatpersonas vai trešās personas labā ar mērķi panākt, lai minētā amatpersona veiktu darbību vai atturētos no tās, pildot savas amatpersonas funkcijas (pasīva kukuļošana publiskajā sektorā).

Šā panta nolūkos šķīrējtiesnešus un zvērinātos uzskata par publiskām amatpersonām.

4. pants

Kukuļošana privātajā sektorā

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk minētā rīcība, ja tā izdarīta ar nodomu un veicot saimnieciskas, finanšu vai uzņēmējdarbības vai komerciālas darbības, ir noziedzīgs nodarījums:

a) jebkāda veida nepamatotu priekšrocību tieša vai pastarpināta apsolīšana, piedāvāšana vai piešķiršana personai, kas jebkādā statusā vada privātā sektora subjektu vai tajā strādā, minētās personas vai trešās personas labā ar mērķi panākt, lai minētā persona veiktu darbību vai atturētos no tās, pārkāpjot savus pienākumus (aktīva kukuļošana privātajā sektorā);

b) personas, kas jebkādā statusā vada privātā sektora subjektu vai tajā strādā, veikta jebkāda veida nepamatotu priekšrocību tieša vai pastarpināta pieprasīšana vai saņemšana vai šādu priekšrocību piedāvājuma vai apsolījuma pieņemšana minētās personas vai trešās personas labā ar mērķi panākt, lai minētā persona, veiktu darbību vai atturētos no tās, pārkāpjot savus pienākumus (pasīva kukuļošana privātajā sektorā).

5. pants

Nelikumīga piesavināšanās

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka publiskas amatpersonas veikta mantas, kuras pārvaldīšana minētajai publiskajai amatpersonai tieši vai netieši uzticēta, ieguldīšana, izmaksāšana, piesavināšanās vai izmantošana pretēji paredzētajam mērķim, ja tā izdarīta ar nodomu, ir noziedzīgs nodarījums, vai nu tā izdarīta minētās amatpersonas labā vai citas personas vai subjekta labā, vai arī ja tā kaitē attiecīgā publiskā vai privātā subjekta finanšu interesēm.

2. Dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka personas, kas jebkādā statusā vada privātā sektora subjektu vai tajā strādā, veikta mantas, kuras pārvaldīšana minētajai personai tieši vai netieši uzticēta, ieguldīšana, izmaksāšana, piesavināšanās vai izmantošana pretēji paredzētajam mērķim, veicot saimnieciskas, finanšu vai uzņēmējdarbības, vai komerciālas darbības, ja tā izdarīta ar nodomu, ir noziedzīgs nodarījums, vai nu tā izdarīta minētās personas labā vai citas personas vai subjekta labā, vai arī ja tā kaitē attiecīgā publiskā vai privātā subjekta finanšu interesēm.

6. pants

Tirgošanās ar ietekmi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk minētā rīcība, ja tā izdarīta ar nodomu, ir noziedzīgs nodarījums:

a) jebkāda veida nepamatotu priekšrocību tieša vai pastarpināta apsolīšana, piedāvāšana vai piešķiršana jebkurai personai, lai īstenotu nepienācīgu ietekmi uz publiskas amatpersonas darbību vai bezdarbību, tai pildot savas amatpersonas funkcijas, nolūkā gūt nepamatotas priekšrocības no publiskas amatpersonas;

b) jebkuras personas veikta jebkāda veida nepamatotu priekšrocību tieša vai pastarpināta pieprasīšana vai saņemšana, vai šādu priekšrocību piedāvājuma vai apsolījuma pieņemšana, lai īstenotu nepienācīgu ietekmi uz publiskas amatpersonas darbību vai bezdarbību, tai pildot savas amatpersonas funkcijas, nolūkā gūt nepamatotas priekšrocības no publiskas amatpersonas.

Šā panta nolūkos šķīrējtiesnešus un zvērinātos uzskata par publiskām amatpersonām.

2. Lai 1. punktā minētā rīcība būtu noziedzīgs nodarījums, nav nozīmes tam, vai ietekme tiek izdarīta vai ne, vai tam, vai apgalvotā ietekme sniedz iecerēto rezultātu vai ne.

7. pants

Nelikumīga publisko funkciju pildīšana

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par noziedzīgiem nodarījumiem tiek uzskatīti vismaz konkrēti ar nodomu izdarīti smagi likumpārkāpumi, ko ar savu darbību vai bezdarbību izdarījusi publiska amatpersona, pildot savas amatpersonas funkcijas. Dalībvalstis var ierobežot šā panta piemērošanu, attiecinot to tikai uz konkrētām publisku amatpersonu kategorijām.

8. pants

Tiesvedības kavēšana

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk minētā rīcība, ja tā izdarīta ar nodomu, ir uzskatāma par vienu vai vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem:

a) fiziska spēka, draudu vai iebiedēšanas tieša vai pastarpināta pielietošana vai priekšrocību apsolīšana, piedāvāšana vai piešķiršana nolūkā mudināt sniegt nepatiesu liecību vai iejaukties liecības vai pierādījumu sniegšanā procesā saistībā ar jebkura 3. līdz 6., 9. un 11. pantā minēta nodarījuma izdarīšanu;

b) fiziska spēka, draudu vai iebiedēšanas tieša vai pastarpināta pielietošana nolūkā iejaukties personas, kas ieņem amatu tiesu vai tiesībaizsardzības iestādē, oficiālu pienākumu pildīšanā saistībā ar jebkura 3. līdz 6., 9. un 11. pantā minēta nodarījuma izdarīšanu.

9. pants

Iedzīvošanās no korupcijas nodarījumiem

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka publiskas amatpersonas ar nodomu veikta tādas mantas iegūšana, glabāšana vai izmantošana, saņemšanas laikā zinot, ka šāda manta ir iegūta no tā, ka kāda cita publiska amatpersona izdarījusi jebkuru no 3. līdz 6., 8. un 11. pantā minētajiem nodarījumiem, ir noziedzīgs nodarījums.

10. pants

Slēpšana

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar nodomu izdarīta mantas patiesā rakstura, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību uz to vai tās īpašnieku slēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāda manta ir iegūta, izdarot jebkuru no 3. līdz 6., 8. un 11. pantā minētajiem nodarījumiem, ir noziedzīgs nodarījums.

11. pants

Kūdīšana, palīdzēšana un atbalstīšana, un mēģinājums

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kūdīšana izdarīt 3. līdz 6. un 8. līdz 10. pantā minētu noziedzīgu nodarījumu ir noziedzīgs nodarījums.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka palīdzēšana izdarīt 3. līdz 6. un 8. līdz 10. pantā minētu noziedzīgu nodarījumu un tā izdarīšanas atbalstīšana ir noziedzīgs nodarījums.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums izdarīt 9. un 10. pantā minētu noziedzīgu nodarījumu ir sodāms kā noziedzīgs nodarījums, un apsver iespēju veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums izdarīt vismaz vienu no 3. līdz 6. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir sodāms kā noziedzīgs nodarījums.

12. pants

Sodi un pasākumi fiziskām personām

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 3. līdz 11. pantā minētie noziedzīgie nodarījumi ir sodāmi ar iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem kriminālsodiem.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

a) par noziedzīgu nodarījumu, kas minēts 3. pantā, ja amatpersonai veicamā darbība vai atturēšanās no veicamās darbības pārkāpj minētās amatpersonas pienākumus, soda ar brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz pieci gadi;

b) par noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti 5. panta 1. punktā un 9. un 10. pantā, soda ar brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi;

c) par noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti 3. pantā, ja amatpersonai veicamā darbība vai atturēšanās no veicamās darbības nepārkāpj minētās amatpersonas pienākumus, un 4. un 6. pantā, soda ar brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi.

3. Dalībvalstis var noteikt, ka 5. pantā aprakstītā rīcība nav noziedzīgs nodarījums, ja ar to saistītās priekšrocības vai kaitējums ir mazāks nekā 10 000 EUR. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka robežvērtību 10 000 EUR vai lielākā apmērā var sasniegt ar virkni rīcību, uz kurām attiecas 5. pants un kuras ir saistītas un tāda paša veida, ja minēto rīcību ir veicis viens un tas pats noziedzīga nodarījuma izdarītājs.

4. Neskarot šā panta 1. un 2. punktu, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka fiziskām personām, kuras ir izdarījušas 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētos nodarījumus, var piemērot papildu krimināsodus vai citus sodus vai pasākumus, kas ir samērīgi ar rīcības smagumu. Šādi sodi vai pasākumi var ietvert:

a) naudas sodus;

b) atstādināšanu no publiska amata, atstādināšanu uz laiku vai pārcelšanu citā amatā;

c) aizliegumu:

i) ieņemt publisku amatu,

ii) pildīt publiskā dienesta funkcijas,

iii) ieņemt amatu juridiskā personā, kas pilnībā vai daļēji pieder minētajai dalībvalstij,

iv) veikt uzņēmējdarbības darbības, kuru rezultātā tika izdarīts attiecīgais nodarījums vai kuras to darīja iespējamu;

d) pagaidu aizliegumus kandidēt uz publisku amatu;

e) to atļauju un pilnvaru veikt darbības atsaukšanu, kuru rezultātā tika izdarīts attiecīgais nodarījums vai kuras to darīja iespējamu;

f) izslēgšanu no piekļuves publiskajam finansējumam, tostarp līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām, dotācijām, koncesijām un licencēm;

g) ja tas ir sabiedrības interesēs, visa vai daļēja tiesas nolēmuma publicēšanu, kas attiecas uz izdarīto noziedzīgo nodarījumu un piemērotajiem sodiem vai pasākumiem, neskarot noteikumus par privātumu un personas datu aizsardzību.

13. pants

Juridisku personu atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja šādus nodarījumus minēto juridisko personu labā, darbojoties individuāli vai kā minētās juridiskās personas struktūrvienības daļa, izdarījusi jebkura persona, kurai ir vadošs amats attiecīgajā juridiskajā personā, pamatojoties uz vienu vai vairākiem turpmāk uzskaitītiem elementiem:

a) pilnvarām pārstāvēt juridisku personu;

b) pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā; vai

c) pilnvarām īstenot kontroli juridiskas personas iekšienē.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības, ja šā panta 1. punktā minētajai personai veicamās uzraudzības vai kontroles trūkums darījis iespējamu, ka tai pakļauta persona izdarījusi 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu minētās juridiskās personas labā.

3. Šā panta 1. un 2. punktā paredzētā juridisku personu atbildība neizslēdz kriminālprocesu pret fiziskām personām, kuras izdara 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus, kūda uz tiem vai ir to līdzdalībnieki.

14. pants

Sodi un pasākumi juridiskām personām

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiska persona, ko sauc pie atbildības, ievērojot 13. panta 1. vai 2. punktu, ir sodāma ar iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem kriminālsodiem vai citiem sodiem vai pasākumiem.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sodi vai pasākumi juridiskām personām, kuras, ievērojot 13. panta 1. vai 2. punktu, sauc pie atbildības par 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai citu sodu, kura apmērs ir samērīgs ar attiecīgās juridiskās personas rīcības smagumu un individuālajiem, finansiālajiem un citiem apstākļiem, un var ietvert citus kriminālsodus vai citus sodus vai pasākumus, kas ir samērīgi ar rīcības smagumu, piemēram:

a) izslēgšanu no tiesībām saņemt valsts pabalstus vai atbalstu;

b) izslēgšanu no piekļuves publiskajam finansējumam, tostarp līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām, dotācijām, koncesijām un licencēm;

c) īslaicīgu vai pastāvīgu uzņēmējdarbības veikšanas aizliegumu;

d) to atļauju un pilnvaru veikt darbības atsaukšanu, kuru rezultātā tika izdarīts attiecīgais nodarījums vai kuras to darīja iespējamu;

e) publisku iestāžu iespēju anulēt vai lauzt līgumu, saistībā ar kuru tika izdarīts nodarījums;

f) pakļaušanu tiesas uzraudzībai;

g) likvidēšanu ar tiesas lēmumu;

h) to uzņēmumu slēgšanu, kas izmantoti nodarījuma izdarīšanā; un

i) ja tas ir sabiedrības interesēs, visa vai daļēja tiesas nolēmuma publicēšanu, kas attiecas uz izdarīto noziedzīgo nodarījumu un piemērotajiem sodiem vai pasākumiem, neskarot noteikumus par privātumu un personas datu aizsardzību.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vismaz juridiska persona, ko sauc pie atbildības, ievērojot 13. panta 1. punktu, par 3. līdz 6. un 9. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ir sodāma ar naudas sodu kā krimināLsodu vai citu sodu, kura apmērs ir samērīgs ar attiecīgās juridiskās personas rīcības smagumu un individuālajiem, finansiālajiem un citiem apstākļiem. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šādu naudas sodu maksimālais līmenis nav mazāks par:

a) attiecībā uz 3. līdz 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem:

i) 5 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma visā pasaulē vai nu finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā tika izdarīts nodarījums, vai finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu; vai arī

ii) summu, kas atbilst 40 000 000 EUR;

b) attiecībā uz 6., 8. un 9. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem:

i) 3 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma visā pasaulē vai nu finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā tika izdarīts nodarījums, vai finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu; vai arī

ii) summu, kas atbilst 24 000 000 EUR.

Dalībvalstis var paredzēt noteikumus tiem gadījumiem, kad naudas soda apmēru nav iespējams noteikt, balstoties uz juridiskās personas kopējo gada apgrozījumu visā pasaulē finanšu gadā pirms gada, kurā izdarīts nodarījums, vai finanšu gadā pirms tā finanšu gada, kurā pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu.

15. pants

Atbildību pastiprinoši apstākļi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saistībā ar attiecīgajiem 3. līdz 6. un 9. līdz 11. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem par atbildību pastiprinošu apstākli tiek uzskatīts tas, ka nodarījumi ir izdarīti noziedzīgas organizācijas ietvaros Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI nozīmē, ciktāl tas jau neveido 3. līdz 6. un 9. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu sastāva elementus.

2. Ciktāl turpmāk minētie apstākļi jau neveido 3. līdz 6. un 9. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu sastāva elementus, dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz 3. līdz 6. un 9. līdz 11. pantā minētajiem attiecīgajiem nodarījumiem par atbildību pastiprinošiem apstākļiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem var uzskatīt vienu vai vairākus šādus apstākļus:

a) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir augsta līmeņa amatpersona;

b) noziedzīga nodarījuma izdarītājs iepriekš ir bijis ar galīgu spriedumu notiesāts par tāda paša rakstura nodarījumiem kā tie, kas minēti 3. līdz 6. un 9. līdz 11. pantā;

c) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir guvis būtisku labumu vai nodarījums ir radījis būtisku kaitējumu, ciktāl šādu labumu vai kaitējumu var noteikt;

d) noziedzīga nodarījuma izdarītājs veic izmeklēšanas, kriminālvajāšanas vai notiesāšanas funkcijas;

e) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir izmantojis nodarījuma izdarīšanā iesaistītas personas neaizsargātību;

f) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir atbildīgais subjekts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 ([26]) 2. panta nozīmē vai atbildīgā subjekta darbinieks, vai viņam ir pilnvaras atsevišķi vai kā atbildīgā subjekta struktūras daļai pārstāvēt minēto subjektu vai pilnvaras pieņemt lēmumus minētā subjekta vārdā vai īstenot kontroli atbildīgajā subjektā, un ir izdarījis nodarījumu, veicot savas profesionālās darbības.

16. pants

Atbildību mīkstinoši apstākļi

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saistībā ar 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētajiem attiecīgajiem nodarījumiem par atbildību mīkstinošiem apstākļiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem var uzskatīt vienu vai vairākus šādus apstākļus:

a) noziedzīga nodarījuma izdarītājs kompetentajām iestādēm sniedz informāciju, ko tās citādi nebūtu varējušas iegūt, tādējādi palīdzot tām identificēt vai saukt pie atbildības pārējos noziedzīga nodarījuma izdarītājus;

b) noziedzīga nodarījuma izdarītājs kompetentajām iestādēm sniedz informāciju, ko tās citādi nebūtu varējušas iegūt, tādējādi palīdzot tām iegūt pierādījumus;

c) ja juridiska persona tiek saukta pie atbildības par kādu 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minēto nodarījumu un, ja vien tas nav pamats atbildības izslēgšanai, tā pirms vai pēc nodarījuma izdarīšanas ir ieviesusi iedarbīgas iekšējās kontroles, ētikas izpratnes un atbilstības programmas, lai novērstu korupciju;

d) ja juridiska persona tiek saukta pie atbildības par jebkuru no 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētajiem nodarījumiem un tā pēc nodarījuma atklāšanas ir ātri un brīvprātīgi paziņojusi par nodarījumu kompetentajām iestādēm un veikusi korektīvus pasākumus.

Šā panta c) un d) punktā minētie atbildību mīkstinošie apstākļi ir piemērojami tikai juridiskām personām.

17. pants

Privilēģijas attiecībā uz korupcijas nodarījumu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu un imunitāte pret korupcijas nodarījumu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu

Ja vien tas nav pretrunā dalībvalstu konstitūcijām, konstitucionālajiem principiem un tiesību aktiem, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka valsts amatpersonām par šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem var atcelt piešķirtās privilēģijas attiecībā uz izmeklēšanu un kriminālvajāšanu un imunitāti pret izmeklēšanu un kriminālvajāšanu.

([26]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj).

18. pants

Jurisdikcija

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja:

a) nodarījums ticis pilnībā vai daļēji izdarīts tās teritorijā;

b) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir tās valstspiederīgais.

2. Dalībvalsts informē Komisiju, ja tā nolemj paplašināt savu jurisdikciju, lai aptvertu vienu vai vairākus šajā direktīvā minētus noziedzīgus nodarījumus, kas izdarīti ārpus tās teritorijas, ja:

a) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā;

b) nodarījums ir izdarīts pret kādu no tās valstspiederīgajiem vai pastāvīgajiem iedzīvotājiem;

c) nodarījums ir izdarīts tādas juridiskas personas labā, kas ir iedibināta tās teritorijā;

d) nodarījums ir izdarīts juridiskas personas labā attiecībā uz jebkuru uzņēmējdarbību, ko pilnībā vai daļēji veic tās teritorijā.

3. Ja kāds no šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir vairāk nekā vienas dalībvalsts jurisdikcijā, minētās dalībvalstis sadarbojas, lai noteiktu, kurai dalībvalstij jāveic kriminālprocess. Attiecīgā gadījumā lietu nodod *Eurojust* saskaņā ar Padomes Pamatlēmuma 2009/948/TI ([27]) 12. panta 2. punktu.

4. Gadījumos, kas minēti 1. punkta b) apakšpunktā, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka to jurisdikcijas īstenošana nav atkarīga no nosacījuma, ka kriminālvajāšanu var sākt, tikai pamatojoties uz oficiālu tās valsts paziņojumu, kurā ir noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vieta, vai pamatojoties uz ziņojumu valstī, kurā noziedzīgais nodarījums ir izdarīts.

19. pants

Noilguma laikposmi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai paredzētu noilguma laikposmu, kas ļauj veikt 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanu, kriminālvajāšanu, tiesāšanu un notiesāšanu pietiekami ilgu laikposmu pēc minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas, lai iedarbīgi rīkotos attiecībā uz minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Šāds noilguma laikposms ir:

a) vismaz astoņi gadi no brīža, kad izdarīts noziedzīgs nodarījums, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz četri gadi;

b) vismaz pieci gadi no brīža, kad izdarīts noziedzīgs nodarījum, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz trīs gadi.

([27]) Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu krimināprocesā (OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai paredzētu noilguma laikposmu, kas sodus, kuri uzlikti pēc galīgās notiesāšanas par 3. līdz 6. un 8. līdz 11. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ļauj izpildīt pietiekami ilgu laiku pēc minētās notiesāšanas. Šāds noilguma laikposms ir:

a) vismaz desmit gadi no galīgās notiesāšanas dienas šādos gadījumos:

i) brīvības atņemšanas sods uz vairāk nekā vienu gadu vai arī

ii) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz četri gadi;

b) vismaz pieci gadi no galīgā notiesājošā sprieduma dienas šādos gadījumos:

i) brīvības atņemšanas sods uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu, vai arī

ii) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz trīs gadi.

3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, dalībvalstis var noteikt īsāku noilguma laikposmu ar noteikumu, ka konkrētu darbību gadījumā šādu noilguma laikposmu var pārtraukt vai apturēt. Šis laikposms nav īsāks par:

a) pieciem gadiem attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz četri gadi;

b) trīs gadiem attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz trīs gadi.

4. Atkāpjoties no šā panta 2. punkta, dalībvalstis var noteikt īsāku noilguma laikposmu ar noteikumu, ka šādu noilguma laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā. Šis laikposms nav īsāks par:

a) pieciem gadiem no galīgās notiesāšanas dienas šādos gadījumos:

i) brīvības atņemšanas sods uz vairāk nekā vienu gadu vai arī

ii) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz četri gadi;

b) trīs gadiem no galīgās notiesāšanas dienas šādos gadījumos:

i) brīvības atņemšanas sods uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu, vai arī

ii) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz trīs gadi.

III NODAĻA

NOVĒRŠANA, ZIŅOŠANA UN IZMEKLĒŠANA

20. pants

Korupcijas novēršana

1. Dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, piemēram, informācijas un izpratnes veicināšanas kampaņas, lai sabiedrībā un privātajā sektorā veicinātu izpratni par korupcijas ietekmi un kaitīgumu ar mērķi kopumā samazināt izdarīto korupcijas nodarījumu skaitu, kā arī korupcijas risku.

2. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu augsta līmeņa godprātību, pārredzamību un atbildību publiskajā pārvaldē un publiskā lēmumu pieņemšanā, nolūkā novērst korupciju. Dalībvalstis veicina publiskā dienesta kultūru, kuras pamatā ir minētie principi, nodrošinot, ka valsts amatpersonas un pārvaldes iestādes turpina attīstīt savu spēju uzturēt pienācīgus profesionālos standartus un savu izpratni par interešu konflikta situācijām un korupcijas riskiem.

3. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir izveidoti novēršanas rīki. Minētie rīki var ietvert, piemēram, pienācīgu piekļuvi sabiedrību interesējošai informācijai, noteikumus par interešu konfliktu atklāšanu un pārvaldību publiskajā sektorā, pasākumus, ar ko nodrošina pārredzamību ievēlētu publisku amatpersonu un politisko partiju kandidātu finansēšanā, noteikumus par aktīvu deklarācijām un šādu deklarāciju pārbaudi, ar valsts tiesību aktiem norīkotu valsts amatpersonu interešu deklarācijas un regulējumu virpuļdurvju efekta situācijām, kurās iesaistītas šādas amatpersonas, noteikumus attiecībā uz neziņošanu par būtiskiem aktīviem vai interesēm un noteikumus, kas regulē privātā un publiskā sektora mijiedarbību.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka ir pieejami pasākumi korupcijas novēršanai gan publiskajā, gan privātajā sektorā un tie ir pielāgoti darbības jomas konkrētajiem riskiem. Šādi pasākumi ietver vismaz darbības godprātības stiprināšanai un korupcijas iespēju novēršanai attiecībā uz:

a) augsta līmeņa amatpersonām;

b) tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm, tostarp pasākumus, kas saistīti ar to iecelšanu un rīcību.

5. Dalībvalstis atbilstošos intervālos veic novērtēšanu, lai apzinātu nozares vai nodarbošanās jomas, kas ir visvairāk pakļautas korupcijas riskam, un izstrādā pasākumus galveno risku novēršanai apzinātajās nozarēs vai nodarbošanās jomās.

6. Pēc 5. punktā minētās novērtēšanas dalībvalstis attiecīgā gadījumā regulāri rīko izpratnes veicināšanas pasākumus, kas pielāgoti noteikto nozaru vai nodarbošanās jomu specifikai, tostarp ētikas jautājumos.

7. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu pilsoniskās sabiedrības, akadēmisko aprindu, nevalstisko organizāciju un kopienā balstītu organizāciju līdzdalību pretkorupcijas pasākumos.

21. pants

Valstu stratēģijas

Neskarot esošās rīcībpolitikas, katra dalībvalsts pieņem un publicē valsts stratēģiju korupcijas novēršanai un apkarošanai, nosakot mērķus, prioritātes un atbilstošus pasākumus un līdzekļus minēto mērķu sasniegšanai. Dalībvalstis cenšas nodrošināt, ka šāda valsts stratēģija tiek izstrādāta, apspriežoties ar pilsonisko sabiedrību, attiecīgajām 22. pantā minētajām struktūrām vai struktūrvienībām, neatkarīgiem ekspertiem, pētniekiem un citām ieinteresētajām personām, un ņem vērā dalībvalstu vajadzības, specifiku un izaicinājumus.

22. pants

Pretkorupcijas struktūras vai organizācijas struktūrvienības

1. Lai uz kopīga pamata virzītu uz priekšu cīņu pret korupciju, dalībvalstis nodrošina, ka ir izveidota viena vai vairākas struktūras vai organizācijas struktūrvienības, kuru uzdevums ir korupcijas novēršana un kurām ir cīņai pret korupciju nepieciešamās speciālās zināšanas. Šādu struktūru vai organizācijas struktūrvienību uzdevumi attiecīgā gadījumā var ietvert šādas darbības:

a) izvērtēt ar valsts tiesību aktiem norīkotu valsts amatpersonu aktīvu deklarācijas;

b) uzraudzīt atbilstību pārredzamības noteikumiem, kas piemērojami valsts amatpersonām un publiskiem subjektiem;

c) uzraudzīt, ka tiek pildītas likumu normas attiecībā uz interešu konfliktiem publiskajā sektorā;

d) noteikt nozares vai nodarbošanās jomas, kurās ir vislielākais korupcijas risks;

e) sadarboties ar kompetentajām iestādēm, struktūrām un organizācijas struktūrvienībām, kuru uzdevums ir korupcijas apkarošana.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir izveidota viena vai vairākas struktūras vai organizācijas struktūrvienības, kuru uzdevums ir korupcijas apkarošana un izmeklēšana.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. un 2. punktā minētās struktūras vai organizācijas struktūrvienības:

a) darbojas bez nepamatotas iejaukšanās;

b) ir sabiedrībai zināmas;

c) attiecīgā gadījumā pieņem lēmumus vai sniedz ieteikumus saskaņā ar pārredzamām procedūrām, kas noteiktas ar normatīviem vai administratīviem aktiem;

d) ziņo par savām galvenajām darbībām un to rezultātiem.

23. pants

Resursi

Dalībvalstis nodrošina, ka struktūrām vai organizācijas struktūrvienībām, kuru uzdevums ir korupcijas novēršana un apkarošana, ir pietiekams skaits kvalificētu darbinieku un nepieciešamie finanšu, tehniskie un tehnoloģiskie resursi, lai rezultatīvi pildītu savas funkcijas, kas saistītas ar šīs direktīvas īstenošanu.

24. pants

Apmācība

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atjauninātu apmācību savām valsts amatpersonām, lai tās spētu identificēt dažādus korupcijas veidus un korupcijas riskus, kas var rasties, pildot pienākumus, un savlaicīgi un atbilstoši reaģēt uz jebkuru aizdomīgu darbību.

2. Neskarot tiesu iestāžu neatkarību un Savienībā pastāvošās atšķirības tiesu sistēmas organizācijā, katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu specializētu un atjauninātu apmācību tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm, kuru uzdevums ir veikt kriminālizmeklēšanu un kriminālprocesu par nodarījumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.

25. pants

To personu aizsardzība, kuras ziņo par nodarījumiem vai palīdz to izmeklēšanā

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Direktīva (ES) 2019/1937 ir piemērojama ziņošanai par šīs direktīvas 3. līdz 11. pantā minētajiem nodarījumiem un to personu aizsardzībai, kas ziņo par šādiem nodarījumiem, saskaņā ar tajā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Papildus 1. punktā minētajiem pasākumiem dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkurai personai, kas ziņo par šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem, sniedz pierādījumus vai citādi sadarbojas ar kompetentajām iestādēm, saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir piekļuve aizsardzības, atbalsta un palīdzības pasākumiem saistībā ar kriminālprocesu.

26. pants

Izmeklēšanas rīki

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā minēto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanai vai kriminālvajāšanai ir pieejami iedarbīgi un samērīgi izmeklēšanas rīki. Attiecīgā gadījumā minētie rīki ietver īpašus izmeklēšanas rīkus, piemēram, tādus, ko izmanto cīņā pret organizēto noziedzību vai citu smagu noziegumu gadījumos.

27. pants

Iesaldēšana un konfiskācija

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai būtu iespējams izsekot, identificēt, iesaldēt un konfiscēt šīs direktīvas II nodaļā minēto noziedzīgo nodarījumu rīkus un to rezultātā gūtos līdzekļus.

Dalībvalstis, kurām ir saistoša Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES ([28]), šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus veic saskaņā ar minēto direktīvu.

28. pants

Informācijas apmaiņa

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka informācijas apmaiņai starp kompetentajām tiesībaizsardzības iestādēm tiek izmantota Eiropola drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogramma (*SIENA*) saskaņā ar Direktīvas (ES) 2023/977 13. pantu.

([28]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES (2014. gada 3. aprīlis) par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā (OV L 127, 29.4.2014., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj).

29. pants

Cietušo tiesības

Neskarot Direktīvu 2012/29/ES, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai saskaņā ar valsts tiesību aktiem attiecīgās piemērojamos tiesību aktos noteiktās tiesības attiecinātu uz personām, kas cietušas šajā direktīvā minētajos noziedzīgajos nodarījumos, tostarp attiecīgā gadījumā uz juridiskām personām.

30. pants

Attiecīgās sabiedrības daļas tiesības piedalīties tiesvedībā

Dalībvalstis nodrošina, ka personām, kuras skar vai, iespējams, var skart šīs direktīvas 3. līdz 9. pantā minētie noziedzīgie nodarījumi, un personām, kuras ir pietiekami ieinteresētas vai norāda uz tiesību aizskārumu, kā arī nevalstiskajām organizācijām, kuras iesaistītas cīņā pret korupciju un atbilst valsts tiesību aktu prasībām, ir pienācīgas procesuālās tiesības tiesvedībā par minētajiem nodarījumiem, ja attiecīgajai sabiedrības daļai šādas procesuālās tiesības dalībvalstī pastāv tiesvedībā par citiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, kā civilprasītājam.

31. pants

Publiskas amatpersonas atstādināšana no amata vai pārcelšana citā amatā

Dalībvalstis apsver iespēju noteikt krimināltiesiskas, administratīvas vai disciplināras procedūras, saskaņā ar kurām kompetentā iestāde, pienācīgi ievērojot nevainīguma prezumpcijas principu, attiecīgā gadījumā var atstādināt no amata vai uz laiku pārcelt citā amatā publisku amatpersonu, kas apsūdzēta par šajā direktīvā minētu noziedzīgu nodarījumu.

IV NODAĻA

KOORDINĀCIJA UN SADARBĪBA

32. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām

Ja pastāv aizdomas, ka šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir pārrobežu raksturs, attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes apsver iespēju ar minētajiem nodarījumiem saistīto informāciju nodot attiecīgām Savienības kompetentajām iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām.

Neskarot noteikumus par pārrobežu sadarbību un savstarpēju tiesisko palīdzību krimināllietās, dalībvalstis, Eiropols, *Eurojust*, Eiropas Prokuratūra, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Komisija savas attiecīgās kompetences jomās savstarpēji sadarbojas cīņā pret šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Šajā nolūkā *Eurojust* attiecīgā gadījumā sniedz tehnisko un operacionālo palīdzību, kas kompetentajām iestādēm nepieciešama, lai veicinātu to veiktās izmeklēšanas koordināciju. Attiecīgā gadījumā Komisija un *OLAF* var sniegt palīdzību.

33. pants

Komisijas atbalsts dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm

1. Komisija sagatavo pārskatu par nozaru korupcijas riskiem Savienībā un veicina informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un ekspertiem visā Savienībā.

2. Komisijas uzdevumi, ko tā veic, izmantojot ES korupcijas apkarošanas tīklu, cita starpā ir šādi:

a) veicināt sadarbību un paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstu praktiķiem, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, ekspertiem, pētniekiem un citām ieinteresētajām personām;

b) pēc pieprasījuma atbalstīt visas ieinteresētās personas un jo īpaši dalībvalstis to darbībās, izstrādājot paraugpraksi, nesaistošus norādījumu materiālus un metodiku.

3. Komisija informē dalībvalstis par Savienības līmeņa finanšu resursiem, kas dalībvalstīm ir pieejami cīņai pret korupciju, tostarp Savienības pretkorupcijas programmām ar trešām valstīm.

34. pants

Datu vākšana un statistika

1. Dalībvalstīm ir izveidota sistēma, lai reģistrētu, sagatavotu un sniegtu anonimizētus statistikas datus par noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti šīs direktīvas 3. līdz 11. pantā.

2. Šā panta 1. punktā minētajos statistikas datos iekļauj vismaz šādus esošos datus, kad tie ir pieejami centrālā līmenī:

a) tādu noziedzīgo nodarījumu skaitu, kurus dalībvalstis reģistrējušas un iztiesājušas;

b) noraidīto tiesas lietu skaitu, tostarp tādu lietu skaitu, kas noraidītas sakarā ar attiecīgā noziedzīgā nodarījuma noilguma laikposma beigām;

c) ārpustiesas noregulējumu skaitu lietās par noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti 3. līdz 11. pantā, ja dalībvalstī šādi mehānismi pastāv jebkurā attiecīgā procesa posmā;

d) fizisku personu skaitu, norādot, ja šāda informācija ir pieejama, publisku amatpersonu un augsta līmeņa amatpersonu skaitu:

i) pret kurām tiek veikta kriminālvajāšana,

ii) kuras ir notiesātas,

iii) kurām piemērots naudas sods;

e) juridisku personu skaitu:

i) pret kurām tiek veikta kriminālvajāšana,

ii) kuras ir notiesātas,

iii) kurām piemērots naudas sods;

f) par 3. līdz 11. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem piemēroto sodu veidus un apmērus;

g) apžēlošanas gadījumu skaitu saistībā ar notiesājošiem spriedumiem par 3., 4., 5. un 6. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

3. Dalībvalstis katru gadu un, ja iespējams, līdz 1. jūnijam, bet ne vēlāk kā līdz 31. decembrim mašīnlasāmā, viegli piekļūstamā un salīdzināmā formātā publicē 2. punktā minētos statistikas datus par iepriekšējo gadu un informē par to Komisiju.

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

35. pants

Pamatlēmuma 2003/568/TI un Konvencijas par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, aizstāšana

1. Neskarot dalībvalstu saistības attiecībā uz termiņu minētā pamatlēmuma transponēšanai valstu tiesību aktos, ar šo direktīvu attiecībā uz dalībvalstīm, kurām tā ir saistoša, aizstāj Pamatlēmumu 2003/568/TI.

Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atsauces uz Pamatlēmumu 2003/568/TI uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Jo īpaši atsauces uz Pamatlēmuma 2003/568/TI 2. pantu uzskata par atsaucēm uz šīs direktīvas II nodaļu.

2. Konvenciju par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, aizstāj attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša.

Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atsauces uz minēto konvenciju uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Jo īpaši atsauces uz minētās Konvencijas par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, 3. pantu uzskata par atsaucēm uz šīs direktīvas II nodaļu.

36. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2017/1371

Direktīvu (ES) 2017/1371 groza šādi:

1) direktīvas 2. panta 1. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

"c) "augsta līmeņa amatpersona" ir augsta līmeņa amatpersona, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2026/1021 (*) 2. panta 9) punktā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2026/1021 (2026. gada 29. aprīlis) par korupcijas apkarošanu, ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2003/568/TI un Konvenciju par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2017/1371 (OV L, 2026/1021, 11.5.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/1021/oj).";

2) direktīvas 4. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pasīva un aktīva kukuļošana publiskajā sektorā, ja izdarītas ar nodomu, ir noziedzīgi nodarījumi.

a) Šajā direktīvā "pasīva kukuļošana publiskajā sektorā" ir civildienesta ierēdņa darbība, ar kuru minētais ierēdnis tieši vai pastarpināti pieprasa vai saņem jebkāda veida labumu sev vai kādai trešai personai vai akceptē šāda labuma apsolījumu, lai veiktu darbību vai atturētos no saviem pienākumiem atbilstīgas darbības vai lai veiktu savas funkcijas tādā veidā, kas kaitē vai, iespējams, var kaitēt Savienības finanšu interesēm.

b) Šajā direktīvā "aktīva kukuļošana publiskajā sektorā" ir jebkāda veida labumu tieša vai pastarpināta apsolīšana, piedāvāšana vai došana civildienesta ierēdnim – viņam pašam vai kādai trešai personai –, lai minētais ierēdnis veiktu darbību vai atturētos no saviem pienākumiem atbilstīgas darbības vai lai veiktu savas funkcijas tādā veidā, kas kaitē vai, iespējams, var kaitēt Savienības finanšu interesēm.";

3) direktīvas 7. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par 3. pantā un 4. panta 1. un 3. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem soda ar brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi, ja minētie noziedzīgie nodarījumi ietver ievērojamu kaitējumu vai labumu.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad ierēdnim veicamā darbība vai atturēšanās no veicamās darbības nepārkāpj minētā ierēdņa pienākumus, par 4. panta 2. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem soda ar brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi, ja minētie noziedzīgie nodarījumi ietver ievērojamu kaitējumu vai labumu.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad ierēdnim veicamā darbība vai atturēšanās no veicamās darbības pārkāpj minētā ierēdņa pienākumus, par 4. panta 2. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem soda ar brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz pieci gadi, ja minētie noziedzīgie nodarījumi ietver ievērojamu kaitējumu vai labumu.

Noziedzīgo nodarījumu, kas minēti 3. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. pantā, radītu kaitējumu vai labumu uzskata par ievērojamu, ja kaitējums vai labums ietver vairāk nekā EUR 100 000.

Noziedzīgo nodarījumu, kas minēti 3. panta 2. punkta d) apakšpunktā, radītu kaitējumu vai labumu, ievērojot 2. panta 2. punktu, vienmēr uzskata par ievērojamu.

Dalībvalstis var arī paredzēt brīvības atņemšanu, kuras maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi, valsts tiesību aktos definētos citos smagos apstākļos.";

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Ja noziedzīgais nodarījums, kas minēts 3. panta 2. punkta a), b) vai c) apakšpunktā vai 4. panta 1. un 3. punktā, ietver kaitējumu, kas ir mazāks par EUR 10 000, vai labumu, kas ir mazāks par EUR 10 000, dalībvalstis var paredzēt sodus, kas nav krimināLsodi.";

c) pantam pievieno šādu punktu:

"6. Neskarot šā panta 1. līdz 5. punktu, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka fiziskām personām, kuras ir izdarījušas šīs direktīvas 3., 4. un 5. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus, var piemērot papildu krimināLsodus vai citus sodus vai pasākumus, kas var ietvert tos, kuri minēti Direktīvas (ES) 2026/1021 12. panta 4. punktā.";

4) direktīvas 8. pantu aizstāj ar šādu:

"*8. pants*

Atbildību pastiprinoši un atbildību mīkstinoši apstākļi

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tad, ja šīs direktīvas 3., 4. vai 5. pantā minēts noziedzīgs nodarījums ir izdarīts noziedzīgā organizācijā, kā definēts Pamatlēmumā 2008/841/TI, to uzskata par atbildību pastiprinošu apstākli.

Dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vienu vai vairākus Direktīvas (ES) 2026/1021 15. un 16. pantā minētos apstākļus var saskaņā ar valsts tiesību aktu attiecīgajiem noteikumiem uzskatīt par atbildību pastiprinošiem un atbildību mīkstinošiem apstākļiem saistībā ar šajā direktīvā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.";

5) direktīvas 9. pantu aizstāj ar šādu:

"*9. pants*

Sodi juridiskām personām

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiska persona, ko sauc pie atbildības, ievērojot 6. pantu, ir sodāma ar iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem krimināl sodiem vai citiem sodiem vai pasākumi.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sodi vai pasākumi juridiskām personām, kuras sauc pie atbildības, ievērojot šīs direktīvas 6. pantu, ietver naudas sodu kā krimināl sodu vai citu sodu, kura apmērs ir samērīgs ar attiecīgās juridiskās personas rīcības smagumu un individuālajiem, finansiālajiem un citiem apstākļiem, un var ietvert citus krimināl sodus vai citus sodus vai pasākumus, kas ir samērīgi ar rīcības smagumu, piemēram, tos, kas minēti Direktīvas (ES) 2026/1021 14. panta 2. punktā.

Ciktāl juridiskas personas sauc pie atbildības par šīs direktīvas 4. panta 2. un 3. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ievērojot šīs direktīvas 6. panta 1. punktu, piemēro Direktīvas (ES) 2026/1021 14. panta 3. punktu.";

6) direktīvas 12. pantu groza šādi:

a) panta 2., 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"2. Dalībvalstis attiecībā uz 3. pantā, 4. panta 1. punktā un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, par kuriem piemērojamais maksimālais sods ir brīvības atņemšana vismaz uz četriem gadiem, veic vajadzīgos pasākumus, lai dotu iespēju veikt izmeklēšanu, krimināl vajāšanu, tiesāšanu un notiesāšanu vismaz piecus gadus no brīža, kad noziedzīgais nodarījums izdarīts.

3. Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalstis var noteikt noilguma laikposmu, kas ir īsāks nekā pieci gadi, bet nav īsāks par trim gadiem, ar noteikumu, ka šādu noilguma laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā.

4. Dalībvalstis attiecībā uz 4. panta 2. un 3. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, par kuriem piemērojamais maksimālais sods ir brīvības atņemšana vismaz uz četriem gadiem, veic vajadzīgos pasākumus, lai dotu iespēju veikt izmeklēšanu, krimināl vajāšanu, tiesāšanu un notiesāšanu vismaz astoņus gadus no brīža, kad noziedzīgais nodarījums izdarīts.";

b) pantam pievieno šādus punktus:

"5. Atkāpjoties no 4. punkta, dalībvalstis var noteikt noilguma laikposmu, kas ir īsāks nekā astoņi gadi, bet nav īsāks par pieciem gadiem, ar noteikumu, ka šādu noilguma laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā.

6. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai paredzētu noilguma laikposmu, kura ilgums ir vismaz pieci gadi no galīgās notiesāšanas dienas par 3. pantā, 4. panta 1. punktā un 5. pantā minētu noziedzīgu nodarījumu un kurš dod iespēju panākt šādu sodu izpildi, kuri uzlikti pēc minētās notiesāšanas:

a) brīvības atņemšanas sods uz vairāk nekā vienu gadu; vai arī

b) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz četri gadi.

7. Atkāpjoties no 6. punkta, dalībvalstis var noteikt noilguma laikposmu, kas ir īsāks nekā pieci gadi, bet nav īsāks par trim gadiem, ar noteikumu, ka šādu noilguma laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā.

8. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai paredzētu noilguma laikposmu, kura ilgums ir vismaz desmit gadi no galīgās notiesāšanas dienas par 4. panta 2. un 3. punktā minētu noziedzīgu nodarījumu un kurš dod iespēju panākt šādu sodu izpildi, kuri uzlikti pēc minētās notiesāšanas:

a) brīvības atņemšanas sods uz vairāk nekā vienu gadu; vai arī

b) brīvības atņemšanas sods par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas termiņš ir vismaz četri gadi.

9. Atkāpjoties no 8. punkta, dalībvalstis var noteikt noilguma laikposmu, kas ir īsāks nekā desmit gadi, bet nav īsāks par pieciem gadiem, ar noteikumu, ka šo laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā.".

37. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2028. gada 1. jūnijam.

Tomēr attiecībā uz 20. panta 5. punktā un 21. pantā noteiktajiem pienākumiem dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2029. gada 1. jūnijam.

2. Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

38. pants

Izvērtēšana un ziņošana

1. Komisija līdz 2030. gada 1. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtē, kādā mērā dalībvalstis ir veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

2. Komisija līdz 2032. gada 1. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtē šīs direktīvas pievienoto vērtību attiecībā uz korupcijas apkarošanu, kas ietver novērtējumu attiecībā uz 7. pantu un to, kā dalībvalstis to īsteno. Minētajā ziņojumā ietver arī šīs direktīvas ietekmi uz pamattiesībām un pamatbrīvībām. Komisija uz minētā novērtējuma pamata vajadzības gadījumā lemj par piemērotām turpmākām darbībām.

39. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

40. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā, 2026. gada 29. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	M. RAOUNA